

Рейтинговий звіт IVFK 005-025 про оновлення кредитного рейтингу

Об'єкт рейтингування:	Івано-Франківська міська територіальна громада
Тип рейтингу:	довгостроковий кредитний рейтинг за Національною рейтинговою шкалою
Рейтингова дія:	оновлення
Дата визначення:	07.05.2009 р.
Дата оновлення:	29.06.2021 р.
Рівень кредитного рейтингу:	uaBBB+
Прогноз:	стабільний

Висновок рейтингового агентства щодо кредитного рейтингу позичальника

Кредитний рейтинг Івано-Франківської міської територіальної громади ґрунтується на результатах аналізу економічних та фінансових показників за 2020 рік та очікуваних показників на 2021 рік у цілому, даних щодо демографічної ситуації, стану ринку праці, інформації відносно боргових зобов'язань громади, наявної у розпорядженні комунальної власності та перспективних планах на майбутнє.

Кредитний рейтинг ґрунтується на інформації, що надана самим об'єктом рейтингової оцінки, а також на іншій інформації, що є у розпорядженні рейтингового агентства та вважається надійною.

Історія кредитного рейтингу

Дата	07.05.2009	12.11.2009- 29.10.2020	29.06.2021
Рівень кредитного рейтингу	uaBBB+	uaBBB+	uaBBB+
Прогноз	стабільний	стабільний	стабільний
Рейтингова дія	визначення	підтвердження	підтвердження

Позичальник або окремий борговий інструмент з рейтингом **uaBBB** характеризується ДОСТАТНЬОЮ кредитоспроможністю порівняно з іншими українськими позичальниками або борговими інструментами. Рівень кредитоспроможності залежить від впливу несприятливих комерційних, фінансових та економічних умов.

Знак «+» позначає проміжну категорію (рівень) рейтингу відносно основних категорій (рівнів).

Стабільний прогноз вказує на відсутність на поточний момент передумов для зміни рейтингу протягом року.

Рівень кредитного рейтингу Івано-Франківської міської територіальної громади підтримується:

- достатнім рівнем бюджетної забезпеченості: обсяг доходів бюджету Івано-Франківської міської територіальної громади без урахування трансфертів у розрахунку на одного мешканця в 2020 році становив 95,4% середнього показника по місцевих бюджетах у цілому;
- диверсифікацією господарського комплексу громади за видами економічної діяльності та низьким рівнем концентрації надходжень до бюджету за основними платниками податків та інших обов'язкових платежів;
- високим рівнем прозорості діяльності влади громади та здійсненням заходів щодо покращення надання послуг суб'єктам підприємництва та мешканцям громади.

Рівень кредитного рейтингу Івано-Франківської міської територіальної громади обмежується:

- високою чутливістю бюджету громади до валютних ризиків через значний обсяг місцевих гарантій, наданих за кредитами міжнародних фінансових організацій, номінованих в іноземній валюті;
- високим рівнем зношеності об'єктів інженерної, транспортної інфраструктури та житлового фонду, необхідністю здійснення значних капітальних вкладень у їх відновлення;
- складною макроекономічною ситуацією внаслідок обмеження економічної діяльності через запровадження карантину для запобігання поширенню коронавірусного захворювання COVID-19 та впливом негативних чинників на фінансовий ринок, економіку країни в цілому та соціально-економічний розвиток окремих громад, стан державних та місцевих фінансів.

Зміст

РЕЗЮМЕ.....	5
1. СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК ТА ПОТЕНЦІАЛ ГРОМАДИ.....	14
1.1. Населення, трудові ресурси та ринок праці	15
1.2. Промисловість	19
1.3. Зовнішньоекономічна діяльність.....	22
1.4. Інвестиційна та будівельна діяльність	24
2. КОМУНАЛЬНА ВЛАСНІСТЬ ТА КОМУНАЛЬНЕ ГОСПОДАРСТВО.....	26
2.1. Житлово-комунальне господарство	26
2.2. Комунальна власність громади.....	27
3. БЮДЖЕТ ГРОМАДИ.....	30
3.1. Загальна характеристика стану місцевих фінансів Івано-Франківської міської територіальної громади.....	30
3.2. Ліквідність	35
3.3. Виконання доходної частини бюджету громади	35
3.4. Виконання видаткової частини бюджету громади	40
3.5. Бюджет громади на 2021 рік	44
4. БОРГОВІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ ГРОМАДИ	48
4.1. Боргова історія.....	48
4.2. Консолідований борг	48
4.3. Перспективи залучення коштів у майбутньому	52
ВИСНОВОК	53
ДОДАТКИ.....	54
Додаток до Рейтингового звіту № 1	55
Додаток до Рейтингового звіту № 2	56
Додаток до Рейтингового звіту № 3	57
Додаток до Рейтингового звіту № 4	58
Додаток до Рейтингового звіту № 5	59

Резюме

Загальна інформація про громаду

Івано-Франківськ – важливий економічний, транспортний, фінансовий та культурний центр, адміністративний центр Івано-Франківської області, Івано-Франківського району та Івано-Франківської міської територіальної громади. Загалом станом на дату складання цього звіту до Івано-Франківської міської територіальної громади входило 19 населених пунктів: місто Івано-Франківськ (адміністративний центр), с. Березівка, с. Братківці, с. Вовчинець, с. Добровляни, с. Драгомирчани, с. Камінне, с. Колодіївка, с. Крихівці, с. Микитинці, с. Підлужжя, с. Підпечери, с. Радча, с. Тисменичани, с. Угорники, с. Узин, с. Хриплин, с. Чернів, с. Чукалівка. Сукупна площа об'єднаної територіальної громади за даними Міністерства розвитку громад та територій України¹ становить 262,5 кв. км, площа земель без урахування земель за межами населених пунктів – 171,6 кв. км.

Основні показники

Основні показники соціально-економічного розвитку та фінансового стану Івано-Франківської міської територіальної громади²

Назва показника	2019	2020	Темп росту за ост. період, %
Чисельність наявного населення, тис. осіб	283,8	286,4	100,9
Середньооблікова чисельність штатних працівників (місто Івано-Франківськ, с. Крихівці, с. Вовчинець, с. Угорники, с. Микитинці та с. Хриплин), тис. осіб	74,3*	73,5*	98,9
Середньомісячна заробітна плата (місто Івано-Франківськ, с. Крихівці, с. Вовчинець, с. Угорники, с. Микитинці та с. Хриплин), грн.	9 030,2*	9 911,9*	109,8
Заборгованість з виплати заробітної плати, млн. грн. (станом на кінець звітного періоду)	27,3	28,9	105,7
Обсяг реалізації продукції у відпускних цінах, млн. грн.	12 126,4	11 668,8	96,2
Зовнішньоторговельний товарооборот, млн. доларів США	548,3	516,1	94,1
Капітальні інвестиції, млн.грн.	4 271,3	2 750,5	64,4
Введено в експлуатацію житла, тис. кв. м	361,9	177,3	49,0
Обсяг виконаних будівельних робіт, млн. грн.	2 357,9	2 181,7	92,5
Доходи бюджету, млн. грн.	2 941,3	2 636,7	89,6
Видатки бюджету та кредитування, млн. грн.	3 051,8	2 548,9	83,5
Прямий борг (без урахування середньострокових позик з Єдиного казначейського рахунку), млн. грн.	317,7	222,4	70,0

* розраховано агентством «Кредит-Рейтинг» на підставі показників Головного управління статистики в Івано-Франківській області, що надаються окремо за кожний квартал

Джерело: Виконавчий комітет Івано-Франківської міської ради, Головне управління статистики в Івано-Франківській області

¹ © Мінрегіон: <https://atu.decentralization.gov.ua/>

² дані щодо соціально-економічного розвитку та фінансового стану міста Івано-Франківськ наведено в Додатку до рейтингового звіту №5

Соціальна сфера та економіка громади

Загальна чисельність населення Івано-Франківської міської територіальної громади, до складу якої входять 19 населених пунктів, за оцінкою становить 286,4 тис. осіб. За чисельністю населення Івано-Франківськ (адміністративний центр Івано-Франківської міської територіальної громади) відноситься до середніх міст України. Розвинута соціальна інфраструктура, вищі, ніж в багатьох інших містах України рівень комфорту та безпеки проживання в м. Івано-Франківську, а також збільшення кількості робочих місць сприяють збільшенню кількості трудових ресурсів за рахунок міграційного приросту. Демографічна ситуація у м. Івано-Франківську протягом 2020 року характеризувалась зростанням чисельності населення внаслідок міграційного приросту, тоді як сальдо природного приросту, на відміну від попередніх періодів, мало негативне значення.

Зважаючи на структуру економіки, ринок праці міста Івано-Франківська та Івано-Франківської міської територіальної громади в цілому помірно диверсифікований як за видами економічної діяльності, так і за основними роботодавцями. Найбільша кількість населення зайнята на підприємствах торгівлі, промисловості та професійної науково-технічної діяльності, а також у сфері тимчасового розміщення й організації харчування. Трудові ресурси громади є достатньо мобільними, значна чисельність мешканців зайнята у малому бізнесі. За даними міської ради на середніх та малих підприємствах зайнято близько 93,6% найманих працівників усіх підприємств-суб'єктів господарської діяльності. Протягом 2020 року на стан ринку праці суттєво впливали запроваджені в Україні карантинні заходи з метою запобігання поширенню коронавірусу. Розвиток ринку праці Івано-Франківська упродовж 2020 року характеризувався зменшенням середньооблікової чисельності штатних працівників на підприємствах основного кола звітності у I-III кварталах 2020 року та зростанням у IV кварталі 2020 року. Рівень зайнятості населення в місті Івано-Франківськ у 2020 році залишався високим – питома вага зайнятих у загальній чисельності наявного населення міста становила 27,8% та перевищувала відповідний показник по Україні в цілому (17,7%).

Темпи зростання середньомісячної заробітної плати штатних працівників м. Івано-Франківська протягом 2015-2019 рр. у цілому відповідали аналогічним показникам по країні. Протягом 2020 року рівень оплати праці за підрахунками агентства збільшився на 9,8% (на 10,4% по країні в цілому). Розмір середньомісячної заробітної плати штатних працівників міста за розрахунками рейтингового агентства за результатами 2020 року становив 9 911,9 грн., що на 14,5% нижче середнього значення по країні (у 2019 році – нижче на 14%). У 2020 році мало місце зростання обсягу невикраденої заробітної плати працівникам підприємств громади. Сума боргу станом на 01.01.2021 р. становила 28,9 млн. грн., співвідношення обсягу боргу до середньомісячного фонду оплати праці становило 4%, що відповідає помірному рівню заборгованості.

Динаміка рівня оплати праці впливає на обсяги надходжень податку на доходи фізичних осіб (найвагоміше джерело наповнення бюджету громади). Обсяги надходжень податку на доходи фізичних осіб у 2020 році зростали, хоча й нижчими темпами, ніж у 2019 році. У 2020 році надходження податку зросли на 9,7% до

показника минулого року, рівень виконання плану (з урахуванням змін) був невисоким – 77,8% уточненого планового показника на 2020 рік.

Економічний потенціал Івано-Франківської міської територіальної громади характеризується багатогалузевою промисловістю, розвиненою комунальною та транспортною інфраструктурою. Адміністративний центр громади – місто Івано-Франківськ має широку мережу ринкової інфраструктури, фінансових установ, закладів освіти, охорони здоров'я та культури. Основними галузями економіки громади є промисловість, туризм, будівництво, транспорт і зв'язок. Рівень диверсифікації економіки за видами економічної діяльності достатній, залежність господарського комплексу та бюджету громади від діяльності окремих провідних підприємств чи груп компаній або підприємств однієї галузі невисока. Відповідно, чутливість господарського комплексу та бюджету громади до економічних ризиків помірна. Провідні позиції у наповненні місцевого бюджету шляхом відрахування обов'язкових податків та зборів належать підприємствам енергетичного комплексу, машинобудування, закладам освіти, установам державного управління, фінансової сфери, транспорту, торгівлі.

Рівень соціально-економічного розвитку та інвестиційний потенціал Івано-Франківської міської територіальної громади в аналізованому періоді були високими, але динаміка окремих показників, що характеризують стан місцевої економіки, погіршилась. У 2020 році на соціальний та економічний розвиток громади значною мірою впливали несприятливі макроекономічні умови внаслідок обмеження економічної діяльності через запровадження карантину, що позначалося також на динаміці доходної частини бюджету громади та чинило тиск на видаткову частину внаслідок необхідності збільшення фінансування окремих галузей та антикризових заходів.

Господарський комплекс Івано-Франківської міської територіальної громади достатньо диверсифікований за видами економічної діяльності, при цьому промисловість займає важливе місце у місцевій економіці як з точки зору формування та розвитку ринку праці, так і наповнення бюджетів усіх рівнів шляхом сплати податкових платежів. Провідними галузями промислового комплексу громади є: постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря, машинобудування, харчова промисловість та виробництво іншої неметалевої продукції.

Промисловий комплекс Івано-Франківської міської територіальної громади (з огляду на його диверсифікацію за галузями та підприємствами й орієнтацію переважно на кінцевого споживача), на відміну від промисловості в інших регіонах країни, менше залежить від впливу загальнодержавних негативних чинників, що обмежують розвиток галузі. Вплив негативних макроекономічних факторів на розвиток промислового комплексу громади був помірним, але у 2019 році динаміка обсягів реалізації промислової продукції підприємствами Івано-Франківської міської територіальної громади («основне коло») уповільнилась, що було зумовлено скороченням обсягів промислового виробництва окремими підприємствами харчової промисловості та згортанням виробництва на одному з провідних підприємств з іноземним капіталом – ТОВ «Тайко Електронікс Юкрейн Лімітед», у зв'язку з оптимізацією виробничих площ у Європі. У 2020 році скорочення обсягів реалізації промислової продукції спостерігалось майже за усіма

основними галузями, що зумовлено негативним впливом пандемії COVID-19 на економіку. За результатами 2020 року підприємствами громади було реалізовано промислової продукції на суму 11,7 млрд. грн., що в розрахунку на 1 мешканця громади на 31,7% менше аналогічного показника по країні (у 2019 році – менше на 27,8%).

Економіка Івано-Франківської міської територіальної громади значною мірою залучена до зовнішньоекономічних процесів. Незважаючи на те, що понад ½ експортних поставок громади складає продукція машинобудування (механічні та електричні машини), чутливість підприємств громади до змін зовнішньоекономічної цінової кон'юнктури, світового попиту на продукцію та зовнішньоторговельної політики Уряду є помірною. Це забезпечується достатньою диверсифікацією ринків збуту та орієнтацією міських підприємств-експортерів переважно на ринки країн Європи. У 2020 році на динаміку зовнішньої торгівлі підприємств громади впливало зниження економічної активності у світі через введення карантинних обмежень у відповідь на поширення COVID-19.

Протягом 2020 року зовнішньоторговельний товарооборот підприємств Івано-Франківської міської територіальної громади зменшився на 5,9% до відповідного показника 2019 року як унаслідок зменшення обсягів експорту (скорочення на 5,6%), так і імпорту (скорочення на 6,1%). Сальдо зовнішньої торгівлі товарами залишалося позитивним. Обсяг зовнішньоторговельного товарообороту підприємств Івано-Франківської міської територіальної громади склав 516,1 млн. доларів США, що в розрахунку на 1 мешканця на 27,5% менше середнього показника по країні.

Інвестиційна активність на території Івано-Франківської міської територіальної громади значною мірою визначається підприємствами промислового комплексу. При цьому значну роботу в напрямку покращення інвестиційного клімату проводить влада громади. Інвестиційна політика міської ради спрямована на покращення іміджу на регіональному та міжнародному рівнях, сприяння надходженню внутрішніх і зовнішніх інвестицій у розвиток економіки, здійснення активної інформаційно-промоційної діяльності. У 2020 році через загально-економічний спад обсяги капіталовкладень, освоєних протягом року на об'єктах громади за рахунок усіх джерел фінансування, скоротились на 35,6% до відповідного показника 2019 року. Мало місце також уповільнення динаміки обсягу виробленої будівельної продукції та введених до експлуатації житлових площ.

Комунальна власність та комунальне господарство

Розгалужене житлово-комунальне господарство Івано-Франківської міської територіальної громади забезпечує надання комунальних послуг різним групам споживачів. Житлово-комунальному господарству громади, як і для переважної більшості громад України, притаманний високий рівень зношеності основних засобів (зокрема, житлового фонду та будівель бюджетних установ), об'єктів інженерної та транспортної інфраструктури. Влада громади щороку виділяє кошти на фінансування заходів у сфері житлово-комунального господарства та приділяє

особливу увагу інвестиційним програмам та програмам розвитку міжнародного співробітництва, в тому числі з міжнародними фінансовими інституціями.

Протягом 2020 року рівень покриття тарифами собівартості послуг, які надають КП «Івано-Франківськводокотехпром» та ДМП «Івано-Франківськтеплокомун-енерго», був нижчим за 100%. У 2020 році рівень проплати населення за спожиті комунальні послуги залишався високим у порівнянні з середніми показниками багатьох міст країни, але за більшістю видів послуг був нижчим за 100%. Загальний обсяг заборгованості населення за житлово-комунальні послуги (без урахування послуг із постачання електричної енергії та газопостачання) у розрахунку на 1 мешканця становив 824,6 грн., що, враховуючи динаміку зростання тарифів, відповідало помірному рівню боргу.

Івано-Франківська міська рада від імені та в інтересах територіальної громади відповідно до чинного законодавства наділена повноваженнями щодо володіння, користування та розпорядження об'єктами права комунальної власності. У власності Івано-Франківської міської територіальної громади перебуває значна кількість об'єктів, у тому числі таких, що становлять комерційний інтерес. Протягом аналізованого періоду Івано-Франківська міська рада здійснювала продаж об'єктів комунальної власності та земельних ділянок, а також надавала їх в оренду. На динаміку надходжень орендної плати у 2020 році суттєво впливали несприятливі макроекономічні умови внаслідок обмеження економічної діяльності через запровадження карантину, а також пільги, що надавалися орендарям у цей період. Загалом, за результатами 2020 року питома вага надходжень від операцій з майном та землею комунальної власності (продаж та оренда) у структурі доходної частини бюджету громади без урахування трансфертів становила 7,2%.

Бюджет громади

Бюджет Івано-Франківської міської територіальної громади – бюджет місцевого самоврядування. Організація бюджетного процесу громади здійснюється відповідно до Конституції України, Бюджетного кодексу України, Закону України про Державний бюджет України на відповідний рік та інших законодавчих актів. В Івано-Франківську забезпечується висока ефективність фінансової політики, дотримуються норми чинного законодавства у цій сфері, забезпечується оперативність прийняття та реалізації управлінських рішень.

Доходи бюджету громади формуються за рахунок податкових надходжень, неподаткових надходжень, доходів від операцій з капіталом, цільових фондів та трансфертів. Динаміка доходної частини бюджету міста Івано-Франківськ (без урахування трансфертів) протягом 2012-2019 рр. була позитивною, а темпи її зростання в усіх зазначених періодах (крім 2012 року) перевищували відповідні показники в середньому по місцевих бюджетах. Починаючи з II кварталу 2020 року на динаміку доходної частини бюджету значною мірою впливали наслідки запровадження в Україні карантинних заходів через поширення коронавірусного захворювання COVID-19. У 2020 році обсяг доходів бюджету Івано-Франківської міської територіальної громади (без урахування трансфертів) перевищив відповідний показник бюджету міста Івано-Франківськ у 2019 році на 5,7%.

Рівень бюджетної забезпеченості Івано-Франківської міської територіальної громади є достатнім – у 2020 році співвідношення обсягу доходів бюджету громади в розрахунку на одного мешканця до середнього показника по місцевих бюджетах у цілому (без урахування трансфертів) становило 95,4%. Для бюджету громади характерним є низький рівень галузевої концентрації джерел наповнення доходної частини загального фонду, суттєва залежність місцевих фінансів від результатів діяльності окремих підприємств відсутня, а чутливість доходної частини бюджету до економічних ризиків є помірною.

Рівень самостійності бюджету громади у 2020 році залишався високим, залежність від базової дотації відсутня. Зважаючи на те, що в попередніх бюджетних періодах по місту Івано-Франківськ рівень надходжень податку на доходи фізичних осіб у розрахунку на 1 мешканця перевищував середній показник по країні, з бюджету міста в 2015-2019 рр. перераховувалась реверсна дотація (вилучення). У 2020 році з бюджету Івано-Франківської міської територіальної громади було перераховано 68,8 млн. грн., бюджетом громади на 2021 рік передбачено перерахування реверсної дотації в обсязі 64,7 млн. грн. (на 5,9% менше показника 2020 року).

Бюджет Івано-Франківської міської територіальної громади за результатами виконання в 2020 році, як і бюджет м. Івано-Франківська в попередньому відповідному бюджетному періоді, мав позитивне сальдо операційного балансу за загальним та спеціальним фондами. Бюджет громади за підсумками 2020 року виконано з профіцитом обсягом 87,8 млн. грн., у тому числі профіцит загального фонду склав 472,25 млн. грн., спеціальний фонд виконано з дефіцитом обсягом 384,46 млн. грн. Джерелом покриття дефіциту спеціального фонду були кошти, що передаються із загального фонду до бюджету розвитку та запозичення (кредити від НЕФКО). Також у 2020 році з бюджету громади здійснювалось погашення боргу (кредитів від НЕФКО та облігацій внутрішньої місцевої позики серії С).

Ліквідність бюджету громади за результатами 2015-2020 рр., перебувала на достатньому рівні. Станом на 01.01.2021 р. утворився суттєвий обсяг боргу за загальним фондом. Співвідношення обсягу кредиторської заборгованості бюджетних установ за загальним фондом до видатків загального фонду за 2020 рік становило 11,8% та відповідало високому рівню, за спеціальним фондом співвідношення обсягу кредиторської заборгованості бюджетних установ (за видатками) до видатків спеціального фонду перебувало на низькому рівні. Короткотермінові позички з єдиного казначейського рахунку на покриття тимчасових касових розривів за загальним фондом до бюджету громади не залучалися.

Протягом 2020 року до доходної частини бюджету Івано-Франківської міської територіальної громади надійшло 2 636,7 млн. грн., що на 10,4% менше за обсяг відповідних доходів бюджету міста Івано-Франківськ у 2019 році. Зменшення обсягів доходної частини бюджету громади було зумовлено погіршенням динаміки надходжень трансфертів з інших бюджетів. Приріст обсягу власних доходів бюджету (без урахування міжбюджетних трансфертів) становив 5,7%. За результатами 2020 року динаміка надходжень за окремими основними власними джерелами наповнення бюджету громади уповільнилась, виконання річного плану за доходами загального фонду було низьким, за спеціальним фондом – достатнім. Уточнений річний план на 2020 рік за доходами без урахування трансфертів у

цілому було виконано на 85,9%, у тому числі відповідні планові показники доходної частини загального фонду бюджету громади виконані на 84,9%, спеціального фонду – на 105,1%.

Обсяг видаткової частини бюджету Івано-Франківської міської територіальної громади за результатами 2020 року становив 2 548,2 млн. грн., що на 16,5% менше за відповідний показник зведеного бюджету м. Івано-Франківська у 2019 році. Затверджений на 2020 рік план за видатками бюджету було виконано на 79%. Рівень виконання бюджету за переважною більшістю напрямів, що фінансувалися з місцевого бюджету, був невисоким. Також мало місце зменшення обсягу видатків за окремими основними напрямками. Зокрема, це стосується соціального захисту і соціальної допомоги та охорони здоров'я: обсяги видатків за зазначеними галузями значною мірою залежать від надходжень трансфертів.

Основним напрямом видатків бюджету залишається фінансування установ бюджетної сфери (освіти, охорони здоров'я, соціального захисту та соціального забезпечення, культури і мистецтва, фізичної культури і спорту), органів місцевого самоврядування, а також житлово-комунального господарства та будівництва. Структура видаткової частини бюджету за економічною класифікацією характеризувалася вищою за середню питоמוю вагою капітальних видатків (20%), оскільки протягом 2020 року міська рада реалізовувала інвестиційні проєкти за рахунок коштів бюджету. Питома вага захищених статей в обсязі видатків загального фонду бюджету в аналізованому періоді залишалася високою.

Протягом 2020 року з бюджету громади фінансувались видатки на обслуговування прямого боргу Івано-Франківської міської ради та спрямовувались кошти на його погашення. Обслуговування та погашення боргових зобов'язань міської ради проводилось відповідно до укладених угод. При цьому питома вага видатків на обслуговування боргу у видатках загального фонду бюджету Івано-Франківської міської територіальної громади (без урахування реверсної дотації та надходжень всіх субвенцій, крім освітньої та медичної) становила 2% відповідно до фактичних показників, тобто не перевищувала встановлені Бюджетним кодексом України норми.

Бюджет Івано-Франківської міської територіальної громади на 2021 рік було затверджено 24.12.2020 р. Доходну частину бюджету Івано-Франківської міської територіальної громади на 2021 рік затверджено у обсязі 2 945,8 млн. грн., видаткову – в обсязі 3 479,3 млн. грн. Протягом поточного року до показників бюджету громади вносились зміни. З урахуванням змін, внесених у січні-березні поточного року, обсяг доходів бюджету громади було збільшено до 2 956,3 тис. грн., видатків – до 3 571,8 тис. грн.

Бюджет Івано-Франківської міської територіальної громади на 2021 рік (зі змінами) затверджено з профіцитом загального фонду обсягом 464,96 млн. грн. (напрямок використання – передача коштів до бюджету розвитку) та дефіцитом обсягом 71,1 млн. грн. (джерело покриття – залишки бюджетних коштів). Спеціальний фонд бюджету громади затверджено профіцитом обсягом 132 млн. грн. (напрямок використання – часткове повернення коштів кредиту від НЕФКО та погашення випуску облігацій місцевої позики) та з дефіцитом у сумі

1 154,68 млн. грн., джерелом покриття якого є кошти, що передаються із загального фонду, залишки бюджетних коштів та запозичення до бюджету розвитку.

Основними джерелами доходної частини бюджету громади у 2021 році є податок та збір на доходи фізичних осіб, податок на майно (в тому числі орендна плата за землю та земельний податок з юридичних та фізичних осіб), єдиний та акцизний податки, а також трансферти. Податкові надходження бюджету громади було затверджено (з урахуванням змін) в обсязі на 21,6% більше від фактичних показників у 2020 році. Такий суттєвий приріст планується забезпечити передусім за рахунок збільшення надходжень податку на доходи фізичних осіб (на 25% до фактичного показника надходжень податку у 2020 році). Слід зауважити, що в I кварталі 2021 року до бюджету Івано-Франківської міської територіальної громади надійшло на 8,4% більше податку на доходи фізичних осіб, ніж у I кварталі 2020 року.

У поточному році на рівень виконання плану як за доходами, так і видатками значною мірою впливатиме динаміка відновлення економіки України та глобальної економіки, що у свою чергу буде залежати від успішності заходів із запобігання поширенню коронавірусного захворювання COVID-19. У I кварталі 2021 року вплив негативних чинників на динаміку основних джерел доходної частини бюджету громади був помірним: доходна частина без урахування трансфертів зросла на 10,3%, рівень виконання плану на квартал становив 98,5%.

Боргові зобов'язання

Боргова політика Івано-Франківської міської влади визначається потребою в залученні додаткового фінансування для реалізації проєктів з відновлення міської інфраструктури. Станом на 01.01.2021 р. прямі боргові зобов'язання міської ради склалися з кредитів, залучених від міжнародних фінансових організацій на впровадження інфраструктурних проєктів, заборгованості за середньостроковими позичками, залученими з єдиного казначейського рахунку у попередніх бюджетних періодах, та запозиченням, здійсненим у 2018 році у формі облігацій внутрішньої місцевої позики. Пряме боргове навантаження перебувало на помірному рівні – співвідношення обсягу прямого боргу до фактичного у 2020 році обсягу доходів бюджету громади без урахування трансфертів становило 10,9%.

Станом на 01.01.2021 р. консолідований борг Івано-Франківської міської ради складав 757,25 млн. грн. (без урахування простроченої кредиторської заборгованості комунальних підприємств та середньострокових позик, залучених у попередні бюджетні періоди з єдиного казначейського рахунку), у тому числі:

- 222,42 млн. грн. – прямий борг Івано-Франківської міської ради (без урахування середньострокових позик, залучених у попередні бюджетні періоди з єдиного казначейського рахунку);
- 60,33 млн. грн. – прострочена кредиторська заборгованість бюджетних установ;

- 474,51 млн. грн. – гарантований міською радою борг (у гривневому еквіваленті станом на дату складання звітності) за отриманими КП «Івано-Франківськводокотехпром», ДМП «Івано-Франківськтеплокомуненерго» та КП «Електроавтотранс» кредитними коштами від міжнародних фінансових організацій.

Співвідношення обсягу консолідованого боргу до фактичного у 2020 році обсягу доходної частини консолідованого бюджету громади без урахування трансфертів становило 37,1%, що відповідало помірному рівню. Зважаючи на волатильність протягом окремих попередніх періодів курсу гривні до основних світових валют, чутливість бюджету громади до валютних ризиків, через значний обсяг місцевих гарантій, наданих за кредитами міжнародних фінансових організацій, номінованих в іноземній валюті, залишається суттєвою. Частково зменшують ризики довгостроковий період погашення основної суми боргу за угодами про субкредитування та відсутність пікових навантажень.

На даний час міською владою ведеться робота щодо залучення кредитних та грантових ресурсів для реалізації спільних проєктів з міжнародними фінансовими організаціями, а також планується розміщення нового випуску облігацій внутрішньої місцевої позики обсягом 500 млн. грн. (облігації серій E, F, G, H та I). Відповідно очікується, що боргове навантаження зросте до високого рівня.

1. Соціально-економічний розвиток та потенціал громади

Економічний потенціал Івано-Франківської міської територіальної громади характеризується багатогалузевою промисловістю, розвиненою комунальною та транспортною інфраструктурою. Адміністративний центр громади – місто Івано-Франківськ має широку мережу ринкової інфраструктури, фінансових установ, закладів освіти, охорони здоров'я та культури. Основними галузями економіки громади є промисловість, туризм, будівництво, транспорт і зв'язок. Рівень диверсифікації економіки за видами економічної діяльності достатній, залежність господарського комплексу та бюджету громади від діяльності окремих провідних підприємств чи груп компаній або підприємств однієї галузі невисока. Відповідно, чутливість господарського комплексу та бюджету громади до економічних ризиків помірна.

Провідні позиції у наповненні місцевого бюджету шляхом відрахування обов'язкових податків та зборів належать підприємствам енергетичного комплексу, машинобудування, закладам освіти, установам державного управління, фінансової сфери, транспорту, торгівлі.

Економічний розвиток України у 2020 році в цілому сповільнився. Мало місце зменшення ділової активності, внутрішнього споживання та зайнятості населення з огляду на запровадження з середини березня 2020 року карантину в Україні через поширення коронавірусного захворювання COVID-19. Найбільшого негативного впливу від пандемії COVID-19 економіка країни зазнала у першій половині 2020 року – у II кварталі року зменшення ВВП до відповідного показника у II кварталі 2019 року в порівняних цінах становило 11,4%. Після проходження жорсткої фази карантину падіння реального ВВП сповільнилося. За результатами III кварталу 2020 року зменшення ВВП до відповідного показника у III кварталі 2019 року у порівняних цінах становило 3,5%, а за підсумками 2020 року в цілому реальний ВВП скоротився на 4%.

Негативний тиск на економічний розвиток країни чинило також зниження зовнішнього попиту на продукцію українського експорту через стрімке зниження економічної активності у світі внаслідок введення карантинних обмежень у відповідь на поширення COVID-19. Крім того, посилення волатильності на світових фінансових ринках та негативні очікування інвесторів суттєво обмежили доступ України до ринку зовнішніх позик та інвестиційного капіталу. У 2020 році зберігалися негативні чинники, що впродовж попередніх років обмежували економічний розвиток та стан фінансового ринку країни, що у свою чергу негативно впливало на потенціал зростання та платоспроможність економічних суб'єктів. Незважаючи на пом'якшення монетарної політики Національного банку України, активність на фінансовому ринку, зокрема, кредитна активність банків у 2020 році залишалася слабкою.

Актуальними для економічного розвитку країни залишаються ризики, пов'язані із загрозою ескалації бойових дій на сході та посиленням логістичних проблем (відсутність переміщення вантажів через лінію зіткнення у межах Донецької та Луганської областей, обмеження на транзит українських товарів через територію

Російської Федерації, а також можлива ескалація конфлікту з РФ в Азовському морі).

Рівень соціально-економічного розвитку та інвестиційний потенціал Івано-Франківської міської територіальної громади були високі, але динаміка окремих показників, що характеризують стан місцевої економіки, погіршилась. У 2020 році на соціальний та економічний розвиток громади значною мірою впливали несприятливі макроекономічні умови внаслідок обмеження економічної діяльності через запровадження карантину, що позначалося також на динаміці доходної частини бюджету громади та чинило тиск на видаткову частину внаслідок необхідності збільшення фінансування окремих галузей та антикризових заходів.

1.1. Населення, трудові ресурси та ринок праці

За чисельністю населення Івано-Франківськ належить до середніх міст України. Станом на 01.01.2021 р. чисельність наявного населення в м. Івано-Франківську та селах, що входили до підпорядкування Івано-Франківської міської ради до створення об'єднаної територіальної громади (с. Крихівці, с. Вовчинець, с. Угорники, с. Микитинці та с. Хриплин), становила 264,6 тис. мешканців (Таблиця 1.1). При цьому загальна чисельність населення Івано-Франківської міської територіальної громади, до складу якої входять 19 населених пунктів, за оцінкою становить 286,4 тис. осіб.

Таблиця 1.1. Динаміка показників демографічних процесів у м. Івано-Франківську та в Україні, тис. осіб

Показник	2016	2017	2018	2019	2020
Місто					
Чисельність наявного населення станом на кінець періоду, тис. осіб	254,5	257,5	260,6	263,4	264,6
Природний приріст населення, тис. осіб	0,41	0,91	0,07	0,19	-0,41
Механічний приріст населення, тис. осіб	2,63	2,03	3,06	2,57	1,69
Україна*					
Чисельність наявного населення станом на кінець періоду, тис. осіб	42 584,5	42 386,4	42 153,2	41 902,4	41 588,4
Природний приріст населення, тис. осіб	-186,59	-210,14	-251,79	-272,30	-323,38
Механічний приріст населення, тис. осіб	10,62	12,00	18,59	21,51	9,32

* дані наведено без урахування неконтрольованих територій

Джерела: Державна служба статистики України, Виконавчий комітет Івано-Франківської міської ради

Розвинута соціальна інфраструктура, вищі, ніж в багатьох інших містах України рівень комфорту та безпеки проживання в м. Івано-Франківську, а також збільшення кількості робочих місць сприяють збільшенню кількості трудових ресурсів за рахунок міграційного приросту. Демографічна ситуація у м. Івано-Франківську протягом 2020 року характеризувалась зростанням чисельності населення внаслідок міграційного приросту, тоді як сальдо природного приросту, на відміну від попередніх періодів, мало негативне значення.

Зважаючи на структуру економіки, ринок праці міста Івано-Франківська та Івано-Франківської міської територіальної громади в цілому помірно диверсифікований як за видами економічної діяльності, так і за основними роботодавцями. Найбільша кількість населення зайнята на підприємствах торгівлі, промисловості та професійної науково-технічної діяльності, а також у сфері тимчасового розміщення й організації харчування. Питома вага кожного з найбільших роботодавців (ДП ВО «Карпати», ПАТ «Прикарпаттяобленерго», Прикарпатський національний університет ім. В. Стефаника, Івано-Франківський національний медичний університет, та ДМП «Івано-Франківськтеплокомуненерго») не перевищувала 5% середньооблікової чисельності штатних працівників. Значна частина мешканців міста зайнята також у регіональній філії «Львівська Залізниця» АТ «Укрзалізниця». При цьому залежність від діяльності одного підприємства або галузі помірна.

Трудові ресурси громади є достатньо мобільними та значна чисельність мешканців зайнята у малому бізнесі. У місті Івано-Франківську, попри важку економічну ситуацію через пандемію, за підсумками 2020 року спостерігалася позитивна динаміка реєстрації підприємницької діяльності суб'єктами господарювання – станом на 01.01.2021 р. у місті зареєстровано 28,4 тис. суб'єктів підприємницької діяльності (в тому числі 14,7 тис. суб'єктів – фізичні особи підприємці), що на 1,16 тис. суб'єктів більше, ніж на початок 2020 року. За даними міської ради на середніх та малих підприємствах зайнято близько 93,6% найманих працівників усіх підприємств-суб'єктів господарської діяльності.

Наприкінці 2019 року та на початку 2020 року ситуація на ринку праці країни була сприятливою. З другої половини березня 2020 року в Україні було запроваджено карантин з метою запобігання поширенню коронавірусу, що мало наслідком обмеження на роботу підприємств торгівлі, транспорту та сектору послуг та, відповідно, суттєво вплинуло на показники ринку робочої сили. У квітні 2020 року мало місце зниження рівня заробітної плати у будівництві, транспорті, торгівлі та промисловості, а в секторах із переважно бюджетним фінансуванням її зростання стрімко сповільнилося. Починаючи з травня 2020 року на тлі послаблення карантинних обмежень і відповідного поліпшення економічних очікувань тривало відновлення попиту на робочу силу, але він залишався слабким, а темпи росту заробітної плати – низькими.

Розвиток ринку праці міста Івано-Франківськ у 2020 році характеризувався зменшенням середньооблікової чисельності штатних працівників на підприємствах основного кола звітності у I-III кварталах 2020 року та зростанням у IV кварталі 2020 року. Загалом протягом 2020 року, за розрахунками агентства³, середньооблікова чисельність штатних працівників міста скоротилась на 1,1%. Рівень зайнятості населення, як і в попередні періоди, перевищував відповідний показник по країні в цілому – у 2020 році питома вага зайнятих у загальній чисельності наявного населення міста становила 27,8% (17,7% по Україні в цілому).

³ у зв'язку із запровадженням нової методології звітування територіальні підрозділи Державної служби статистики надають основні показники статистики праці (середньооблікова чисельність штатних працівників та середньомісячна заробітна плата штатних працівників) окремо за кожний квартал, а розрахунки нарастаючим підсумком (за півріччя або рік) не здійснюють

Таблиця 1.2. Динаміка основних показників ринку праці (без урахування малого бізнесу) в м. Івано-Франківську та в Україні

Показники	2016	2017	2018	2019	2020
Місто					
Середньооблікова чисельність штатних працівників, тис. осіб	69,8	71,3	73,1	74,3*	73,5*
Темпи росту за останній період, %	100,2	102,2	102,6	101,6	98,9
Питома вага середньооблікової кількості штатних працівників (без урахування малого бізнесу) у загальній чисельності наявного населення, %	27,4	27,7	28,1	28,2	27,8
Україна**					
Середньооблікова чисельність штатних працівників, тис. осіб	7 868,1	7 679,0	7 661,0	7 443,0	7 345,2
Темпи росту за останній період, %	97,6	97,6	99,8	97,2	98,7
Питома вага середньооблікової кількості штатних працівників у загальній чисельності наявного населення, %	18,5	18,1	18,2	17,8	17,7

* розраховано агентством «Кредит-Рейтинг» на підставі показників Головного управління статистики у Івано-Франківській області, що надаються окремо за кожний квартал

** дані наведено без урахування неконтрольованих територій

Джерела: Державна служба статистики України, Виконавчий комітет Івано-Франківської міської ради

Темпи зростання середньомісячної заробітної плати штатних працівників м. Івано-Франківська протягом 2015-2019 рр. у цілому відповідали аналогічним показникам по країні. Протягом 2020 року рівень оплати праці за підрахунками агентства збільшився на 9,8% (на 10,4% по країні в цілому). Розмір середньомісячної заробітної плати штатних працівників міста за розрахунками рейтингового агентства за результатами 2020 року становив 9 911,9 грн., що на 14,5% нижче середнього значення по країні (у 2019 році – нижче на 14%).

Таблиця 1.3. Динаміка показників заробітної плати у м. Івано-Франківську та в Україні

Показники	2016	2017	2018	2019	2020
Місто					
Середньомісячна заробітна плата, грн.	4 371,0	6 205,0	7 687,0	9 030,2*	9 911,9*
Темпи зростання середньомісячної заробітної плати за останній період, %	125,0	142,0	123,9	117,5	109,8
Заборгованість за виплатою заробітної плати на кінець періоду, млн. грн.	4,8	17,0	16,1	27,3	28,9
Середньомісячний ФОП, млн. грн.	304,9	442,4	562,1	670,8	728,1
Співвідношення обсягу заборгованості за заробітною платою до середньомісячного фонду оплати праці, %	1,6	3,8	2,9	4,1	4,0
Україна**					
Середньомісячна заробітна плата, грн.	5 183,0	7 104,0	8 865,0	10 496,8	11 591,2
Темпи зростання середньомісячної заробітної плати за останній період, %	123,6	137,1	124,8	118,4	110,4
Заборгованість за виплатою заробітної плати на кінець періоду, млн. грн.	1 791,0	2 368,4	1 455,7	3 034,4	1 878,4
Середньомісячний ФОП, млн. грн.	40 780,4	54 551,6	67 914,8	78 127,8	85 138,9
Співвідношення обсягу заборгованості за заробітною платою до середньомісячного фонду оплати праці, %	4,4	4,3	2,1	3,9	2,2

* розраховано агентством «Кредит-Рейтинг» на підставі показників Головного управління статистики у Івано-Франківській області, що надаються окремо за кожний квартал

** дані наведено без урахування неконтрольованих територій

Джерела: Державна служба статистики України, Виконавчий комітет Івано-Франківської міської ради

Динаміка рівня оплати праці впливає на обсяги надходжень податку на доходи фізичних осіб (найвагомніше джерело наповнення бюджету громади). Обсяги надходжень податку на доходи фізичних осіб у 2020 році зростали, хоча й нижчими темпами, ніж у 2019 році. У 2019 році приріст до відповідного показника 2018 року становив 22%, тоді як у 2020 році – 9,7% до показника 2019 року. Рівень виконання плану (з урахуванням змін) також був невисоким – 77,8% уточненого планового показника на 2020 рік.

У 2020 році мало місце збільшення обсягу невиплаченої заробітної плати працівникам підприємств громади. Сума боргу станом на 01.01.2021 р. становила 28,9 млн. грн., співвідношення обсягу боргу до середньомісячного фонду оплати праці становило 4%, що відповідає помірному рівню заборгованості. Найбільшими боржниками за виплатою заробітної плати працівникам є ДП «Івано-Франківський комбінат хлібопродуктів» (на даний час підприємство діяльність не здійснює, а Фондом держмайна України прийнято рішення про його приватизацію), ДП «Івано-Франківський котельно-зварювальний завод» (входить до складу Укроборонпрому, причиною виникнення заборгованості є важкий фінансовий стан підприємства та зменшення обсягів виробництва), ПрАТ «Івано-Франківський арматурний завод» (заборгованість виникла у 2020 році внаслідок погіршення фінансового стану, рахунки підприємства заблоковані, договори на постачання продукції відсутні).

Загальна чисельність населення Івано-Франківської міської територіальної громади, до складу якої входять 19 населених пунктів, за оцінкою становить 286,4 тис. осіб. За чисельністю населення Івано-Франківськ (адміністративний центр Івано-Франківської міської територіальної громади) відноситься до середніх міст України. Розвинута соціальна інфраструктура, вищі, ніж в багатьох інших містах України рівень комфорту та безпеки проживання в м. Івано-Франківську, а також збільшення кількості робочих місць сприяють збільшенню кількості трудових ресурсів за рахунок міграційного приросту. Демографічна ситуація у м. Івано-Франківську протягом 2020 року характеризувалась зростанням чисельності населення внаслідок міграційного приросту, тоді як сальдо природного приросту, на відміну від попередніх періодів, мало негативне значення.

Зважаючи на структуру економіки, ринок праці міста Івано-Франківськ та Івано-Франківської міської територіальної громади в цілому помірно диверсифікований як за видами економічної діяльності, так і за основними роботодавцями. Найбільша кількість населення зайнята на підприємствах торгівлі, промисловості та професійної науково-технічної діяльності, а також у сфері тимчасового розміщення й організації харчування. Трудові ресурси громади є достатньо мобільними, значна чисельність мешканців зайнята у малому бізнесі. За даними міської ради на середніх та малих підприємствах зайнято близько 93,6% найманих працівників усіх підприємств-суб'єктів господарської діяльності. Протягом 2020 року на стан ринку праці суттєво впливали запроваджені в Україні карантинні заходи з метою запобігання поширенню коронавірусу. Розвиток ринку праці Івано-Франківська упродовж 2020 року характеризувався зменшенням середньооблікової чисельності штатних працівників на підприємствах основного кола звітності у I-III кварталах 2020 року та зростанням у IV кварталі 2020 року. Рівень зайнятості населення в місті Івано-Франківськ у 2020 році залишався високим – питома вага зайнятих у загальній чисельності наявного населення міста становила 27,8% та перевищувала відповідний показник по Україні в цілому (17,7%).

Темпи зростання середньомісячної заробітної плати штатних працівників м. Івано-Франківська протягом 2015-2019 рр. у цілому відповідали аналогічним показникам по країні. Протягом 2020 року рівень оплати праці за підрахунками агентства збільшився на 9,8% (на 10,4% по країні в цілому). Розмір середньомісячної заробітної плати штатних працівників міста за розрахунками рейтингового агентства за результатами 2020 року становив 9 911,9 грн., що на 14,5% нижче середнього значення по країні (у 2019 році – нижче на 14%). У 2020 році мало місце зростання обсягу невиплаченої заробітної плати працівникам підприємств громади. Сума боргу станом на 01.01.2021 р. становила 28,9 млн. грн., співвідношення обсягу боргу до середньомісячного фонду оплати праці становило 4%, що відповідає помірному рівню заборгованості.

Динаміка рівня оплати праці впливає на обсяги надходжень податку на доходи фізичних осіб (найвагоміше джерело наповнення бюджету громади). Обсяги надходжень податку на доходи фізичних осіб у 2020 році зростали, хоча й нижчими темпами, ніж у 2019 році. У 2020 році надходження податку зросли на 9,7% до показника минулого року, рівень виконання плану (з урахуванням змін) був невисоким – 77,8% уточненого планового показника на 2020 рік.

1.2. Промисловість

Господарський комплекс Івано-Франківської міської територіальної громади достатньо диверсифікований за видами економічної діяльності, при цьому промисловість займає важливе місце у місцевій економіці як з точки зору формування та розвитку ринку праці, так і наповнення бюджетів усіх рівнів

шляхом сплати податкових платежів. Івано-Франківськ входить до числа найбільш промислово розвинених міст західного регіону України. Питома вага підприємств Івано-Франківської міської територіальної громади, що відносяться до основного кола статистичної звітності (великі та середні), у загальнообласному обсязі реалізації продукції була суттєвою – 17,5% у 2019 році та 19% у 2020 році.

Ситуація в промисловому комплексі країни впродовж 2020 року характеризувалась уповільненням обсягів промислового виробництва та зменшенням обсягів реалізації промислової продукції майже за усіма основними галузями (крім хімічної промисловості та виробництва основних фармацевтичних продуктів і фармацевтичних препаратів), що зумовлено, в тому числі, негативним впливом пандемії COVID-19 на економіку. У 2020 році введення карантинних обмежень у відповідь на поширення COVID-19 призвело до стрімкого зниження економічної активності у світі. Через звуження зовнішнього попиту мало місце подальше падіння світових цін на товари, що переважають в українському експорті, що в свою чергу вплинуло на обсяги зовнішньої торгівлі вітчизняних підприємств та, відповідно, стримувало розвиток промислового комплексу країни. За результатами 2020 року по країні в цілому мало місце зменшення обсягів промислового виробництва на 4,5%, тоді як обсяг реалізації промислової продукції майже відповідав аналогічному показнику попереднього року.

Вплив негативних макроекономічних факторів на розвиток промислового комплексу Івано-Франківської міської територіальної громади був помірним. При цьому, у 2019 році динаміка обсягів реалізації промислової продукції підприємствами Івано-Франківської міської територіальної громади («основне коло») уповільнилась (скорочення становило 13,2% до відповідного показника 2018 року), що було зумовлено згортанням виробництва ТОВ «Тайко Електронікс Юкрейн Лімітед», у зв'язку з оптимізацією виробничих площ у Європі, а також скороченням обсягів промислового виробництва окремими підприємствами харчової промисловості. У 2020 році скорочення становило 3,8% до відповідного показника 2019 року та було зумовлено негативним впливом пандемії COVID-19 на економіку. За результатами 2020 року підприємствами громади було реалізовано промислової продукції на суму 11,7 млрд. грн., що в розрахунку на 1 мешканця громади на 31,7% менше аналогічного показника по країні.

Таблиця 1.4. Динаміка основних показників роботи промисловості Івано-Франківської міської територіальної громади та України

Показник	2019	2020
Місто		
Обсяг реалізованої продукції в діючих цінах по місту, млн. грн.	12 126,4	11 668,8
Темп росту обсягів реалізації промислової продукції до відповідного попереднього періоду, %	86,8	96,2
Середній обсяг реалізації промислової продукції по місту у розрахунку на одного мешканця, грн.	42 728,8	40 743,1
Україна*		
Обсяг реалізованої продукції в діючих цінах по країні, млн. грн.	2 480 804,2	2 481 148,5
Темп росту обсягів реалізації промислової продукції до відповідного попереднього періоду, %	98,9	100,01
Середній обсяг реалізації промислової продукції по Україні в розрахунку на одного мешканця грн.	59 204,3	59 659,7

* дані наведено без урахування неконтрольованих територій

Джерела: Державна служба статистики України, Виконавчий комітет Івано-Франківської міської ради

Провідними галузями промислового комплексу громади є: машинобудування, харчова промисловість, виробництво іншої неметалевої продукції та постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря.

Серед галузей переробної промисловості громади провідною галуззю залишається машинобудування, на яке припадало 23% обсягів реалізації продукції підприємствами громади у 2020 році. Провідні позиції серед машинобудівних підприємств громади займають ДП ВО «Карпати» та ТОВ «Електролюкс Україна». Слід зазначити, що у 2019 році мало місце згорання виробництва ТОВ «Тайко Електронікс Юкрейн Лімітед» на території України у зв'язку з оптимізацією виробничих площ у Європі, що у свою чергу вплинуло на обсяги надходжень до бюджету громади. Протягом 2020 року ДП «ВО «Карпати» (основне підприємство галузі) скоротило обсяги реалізації промислової продукції на 4,8% до відповідного показника у 2019 році, тоді як ТОВ «Електролюкс Україна» збільшило обсяги реалізації на 29%.

Значну питому вагу в загальних обсягах реалізованої промислової продукції утримує харчова промисловість, на яку припадало 9,5% обсягів реалізації продукції. За результатами 2020 року мало місце зменшення обсягів реалізованої продукції такими підприємствами, як: ТОВ «ІМПЕРОВО ФУДЗ» та ТОВ «Лігос», крім того, припинило свою діяльність ПАТ ВТКФ «Ласощі». Приріст обсягів реалізації промислової продукції показав ТДВ «Івано-Франківський хлібокомбінат», а ПрАТ «Івано-Франківська харчосмакова фабрика» спрацювало на рівні минулого року.

Протягом 2020 року також зменшили обсяги реалізації промислової продукції підприємства, які спеціалізуються у текстильному виробництві, виробництві одягу, шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів (ПАТ «Івано-Франківське виробничо-торгівельне швейне підприємство «Галичина»), виготовленні виробів з деревини та поліграфічної діяльності (ТЗОВ «Куверт-Україна»), іншої неметалевої мінеральної продукції (ТДВ «Івано-Франківськзалізобетон»). При цьому мало місце зростання обсягів реалізації на підприємствах з виробництва меблів, іншої продукції, ремонту і монтажу машин і устаткування, переважно внаслідок збільшення обсягу реалізованої продукції ТОВ «Інтелком» (на 31,7%).

Господарський комплекс Івано-Франківської міської територіальної громади достатньо диверсифікований за видами економічної діяльності, при цьому промисловість займає важливе місце у місцевій економіці як з точки зору формування та розвитку ринку праці, так і наповнення бюджетів усіх рівнів шляхом сплати податкових платежів. Провідними галузями промислового комплексу громади є: постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря, машинобудування, харчова промисловість та виробництво іншої неметалевої продукції.

Промисловий комплекс Івано-Франківської міської територіальної громади (з огляду на його диверсифікацію за галузями та підприємствами й орієнтацію переважно на кінцевого споживача), на відміну від промисловості в інших регіонах країни, менше залежить від впливу загальнодержавних негативних чинників, що обмежують розвиток галузі. Вплив негативних макроекономічних факторів на розвиток промислового комплексу громади був помірним, але у 2019 році динаміка обсягів реалізації промислової продукції підприємствами Івано-Франківської міської територіальної громади («основне коло») уповільнилась, що було зумовлено скороченням обсягів промислового виробництва окремими підприємствами харчової промисловості та згортанням виробництва на одному з провідних підприємств з іноземним капіталом – ТОВ «Тайко Електронікс Юкрейн Лімітед», у зв'язку з оптимізацією виробничих площ у Європі. У 2020 році скорочення обсягів реалізації промислової продукції спостерігалось майже за усіма основними галузями, що зумовлено негативним впливом пандемії COVID-19 на економіку. За результатами 2020 року підприємствами громади було реалізовано промислової продукції на суму 11,7 млрд. грн., що в розрахунку на 1 мешканця громади на 31,7% менше аналогічного показника по країні (у 2019 році – менше на 27,8%).

1.3. Зовнішньоекономічна діяльність

Економіка Івано-Франківської міської територіальної громади значною мірою залучена до зовнішньоекономічних процесів. Важливим фактором помірної чутливості економіки громади до змін зовнішньоекономічної цінової кон'юнктури, світового попиту на продукцію та зовнішньоторговельної політики Уряду є орієнтація місцевих підприємств-експортерів переважно на ринки країн Європи. Обсяг зовнішньоторговельного товарообороту підприємств громади у розрахунку на 1 мешканця перевищував відповідний показник по області, але поступався відповідному показнику по Україні в цілому.

У 2020 році введення карантинних обмежень у відповідь на поширення COVID-19 призвело до стрімкого зниження економічної активності у світі. У минулому році через звуження зовнішнього попиту мало місце подальше падіння світових цін на товари, що переважають в українському експорті, що в свою чергу впливало на обсяги зовнішньої торгівлі вітчизняних підприємств. Очікується, що у поточному році, завдяки пом'якшенню карантину та програмам стимулювання, глобальна економіка відновлюватиметься, що у свою чергу позитивно впливатиме на діяльність вітчизняних підприємств-експортерів.

Протягом 2020 року зовнішньоторговельний товарооборот підприємств Івано-Франківської міської територіальної громади зменшився на 5,9% до відповідного показника 2019 року як унаслідок зменшення обсягів експорту (скорочення на 5,6%), так і імпорту (скорочення на 6,1%). Обсяг зовнішньоторговельного товарообороту підприємств Івано-Франківської міської територіальної громади склав 516,1 млн. доларів США, що в розрахунку на 1 мешканця на 27,5% менше середнього показника по країні. (Таблиця 1.5).

Таблиця 1.5 Динаміка показників зовнішньоторговельного обороту товарів підприємств та організацій Івано-Франківської міської територіальної громади та України

Показники	2019	2020
Місто		
Зовнішньоторговельний товарооборот, млн. доларів США	548,3	516,1
Темпи росту зовнішньоторговельного товарообороту, %	115,9	94,1
Зовнішньоторговельний товарооборот у розрахунку на 1 мешканця, доларів США	1 931,9	1 802,0
Україна*		
Зовнішньоторговельний товарооборот, млн. доларів США	110 844,0	103 304,2
Темпи росту зовнішньоторговельного товарообороту, %	106,1	93,2
Зовнішньоторговельний товарооборот у розрахунку на 1 мешканця, доларів США	2 645,3	2 484,0

* дані наведено без урахування неконтрольованих територій

Джерела: Державна служба статистики України, Виконавчий комітет Івано-Франківської міської ради

Сальдо зовнішньої торгівлі товарами залишалося позитивним. Найбільшими промисловими підприємствами-експортерами є: ТОВ «ІМПЕРОВО ФУДЗ», ДП ВО «Карпати», ТОВ «Електролюкс Україна», ПАТ «Івано-Франківське виробничо-торгівельне швейне підприємство «Галичина». Основними статтями експорту були механічні та електричні машини (54,3% обсягу експорту), живі тварини, продукти тваринного походження (19,5%) та продукти рослинного походження (13,9%).

Диверсифікація ринків збуту достатня. Партнерами у зовнішній торгівлі товарами були нерезиденти з 105 країн світу. Найважливішими країнами-партнерами з експортних операцій громади були: Румунія (38% обсягу експорту), Польща (7%), Об'єднані Арабські Емірати (5,6%), Італія (4,7%), Туреччина (3,7%), Російська Федерація (3,5%), Німеччина (3%), Індонезія (2,9%), Саудівська Аравія (2,5%) та Чехія (2,3%). Обсяг експорту товарів до країн Європейського Союзу у 2020 році становив 64% від загального обсягу експорту по громаді та зменшився порівняно з 2019 роком на 4%.

Економіка Івано-Франківської міської територіальної громади значною мірою залучена до зовнішньоекономічних процесів. Незважаючи на те, що понад ½ експортних поставок громади складає продукція машинобудування (механічні та електричні машини), чутливість підприємств громади до змін зовнішньоекономічної цінової кон'юнктури, світового попиту на продукцію та зовнішньоторговельної політики Уряду є помірною. Це забезпечується достатньою диверсифікацією ринків збуту та орієнтацією міських підприємств-експортерів переважно на ринки країн Європи. У 2020 році на динаміку зовнішньої торгівлі підприємств громади впливало зниження економічної активності у світі через введення карантинних обмежень у відповідь на поширення COVID-19.

Протягом 2020 року зовнішньоторговельний товарооборот підприємств Івано-Франківської міської територіальної громади зменшився на 5,9% до відповідного показника 2019 року як унаслідок зменшення обсягів експорту (скорочення на 5,6%), так і імпорту (скорочення на 6,1%). Сальдо зовнішньої торгівлі товарами залишалося позитивним. Обсяг зовнішньоторговельного товарообороту підприємств Івано-Франківської міської територіальної громади склав 516,1 млн. доларів США, що в розрахунку на 1 мешканця на 27,5% менше середнього показника по країні.

1.4. Інвестиційна та будівельна діяльність

Інвестиційна активність на території Івано-Франківської міської територіальної громади значною мірою визначається підприємствами промислового комплексу. Результатом інвестиційної активності підприємств громади є модернізація, технічне переоснащення та розширення виробництва, а також створення нових робочих місць, що в цілому позитивно впливає на рівень соціально-економічного розвитку громади та обсяги доходної частини місцевого бюджету.

Значну роботу в напрямку покращення інвестиційного клімату проводить влада громади. Проводиться постійний супровід та сприяння в роботі підприємствам з іноземними інвестиціями. З метою залучення інвестицій в економіку громади постійно напроцьовуються та вживаються заходи щодо пошуку відповідних земельних ділянок та використання вільних виробничих площ промислових підприємств громади. З метою презентації інвестиційного потенціалу громади та залучення потенційних інвесторів працює інвестиційний Web-сайт <http://invest-if.com/>, на якому розміщена вся наявна інформація про індустріальний сектор, експортні поставки, перелік вільних земельних ділянок та виробничих площ, а також зазначені успішно реалізовані start-up проєкти.

За участі міської влади реалізуються наступні проєкти: спільний з Європейським банком реконструкції та розвитку проєкт «Реконструкція та модернізація системи теплопостачання міста Івано-Франківськ», спільний з МБРР проєкт «Розвиток міської інфраструктури», а також спільні з Північною екологічною фінансовою корпорацією НЕФКО проєкти «Вуличне освітлення у місті Івано-Франківськ» та «Реконструкція та модернізація системи теплопостачання в районі вулиць Довга – Карпатська м. Івано-Франківська» в рамках Програми «Демо-Україна ДН». Крім того, розпочато реалізацію проєкту «Оновлення тролейбусного парку м. Івано-Франківська» із залученням кредиту від ЄБРР та реалізовувався інвестиційний проєкт «Підвищення енергоефективності об'єктів бюджетної сфери міста Івано-Франківськ» (I та II етапи) за підтримки Північної Екологічної Фінансової корпорації НЕФКО та Фонду Е5Р.

Основні показники будівельної діяльності в м. Івано-Франківську наведено у таблиці (Таблиця 1.6).

Таблиця 1.6. Динаміка показників будівельної діяльності Івано-Франківської міської територіальної громади та України

Показники	2019	2020
Місто		
Введення в експлуатацію загальної площі житла, тис. кв. м	361,9	177,3
Введення в експлуатацію житла на 1000 осіб наявного населення, кв. м	1 275,1	619,2
Обсяг виробленої будівельної продукції, млн.грн.	2 357,9	2 181,7
Темпи росту обсягу виробленої будівельної продукції до попереднього відповідного періоду, %	н/д	92,5
Україна*		
Введення в експлуатацію загальної площі житла, тис. кв. м	11 029,3	5 749,9
Введення в експлуатацію житла на 1000 осіб наявного населення, кв. м	263,2	138,3
Обсяг виробленої будівельної продукції, млн.грн.	181 697,9	202 080,8
Темпи росту обсягу виробленої будівельної продукції до попереднього відповідного періоду, %	128,7	111,2

* дані наведено без урахування неконтрольованих територій

Джерела: Державна служба статистики України, Виконавчий комітет Івано-Франківської міської ради

Динаміка основних показників інвестиційної та будівельної діяльності Івано-Франківської міської територіальної громади у 2020 році уповільнилась, що зумовлено негативним впливом пандемії коронавірусної хвороби (COVID-19) на економіку регіону та країни. Зокрема, загальна сума капіталовкладень, освоєних протягом 2020 року на об'єктах громади за рахунок усіх джерел фінансування, склала 2 750,5 млн. грн., що на 35,6% менше, ніж у 2019 році. Обсяги виробленої будівельної продукції скоротились на 7,5% (без коригування на інфляційну складову), площа введеного в експлуатацію житла – на 51% до відповідних показників 2019 року. При цьому Івано-Франківськ залишається одним із лідерів серед вітчизняних міст з точки зору розвитку будівельної галузі та житлового будівництва. Обсяги введеного в експлуатацію житла у розрахунку на 1000 осіб наявного населення, як і в попередніх періодах, перевищують відповідні показники по країні в цілому.

Інвестиційна активність на території Івано-Франківської міської територіальної громади значною мірою визначається підприємствами промислового комплексу. При цьому значну роботу в напрямку покращення інвестиційного клімату проводить влада громади. Інвестиційна політика міської ради спрямована на покращення іміджу на регіональному та міжнародному рівнях, сприяння надходженню внутрішніх і зовнішніх інвестицій у розвиток економіки, здійснення активної інформаційно-промоційної діяльності. У 2020 році через загально-економічний спад обсяги капіталовкладень, освоєних протягом року на об'єктах громади за рахунок усіх джерел фінансування, скоротились на 35,6% до відповідного показника 2019 року. Мало місце також уповільнення динаміки обсягу виробленої будівельної продукції та введення до експлуатації житлових площ.

2. Комунальна власність та комунальне господарство

2.1. Житлово-комунальне господарство

Розгалужене житлово-комунальне господарство Івано-Франківської міської територіальної громади забезпечує надання комунальних послуг різним групам споживачів. Для житлово-комунального господарства громади характерні проблеми, які в цілому є типовими для переважної більшості громад України, а саме: зношеність житлового фонду та окремих об'єктів інженерної і транспортної інфраструктури; високий рівень зносу комунальних мереж та обладнання; наявність заборгованості населення за спожиті житлово-комунальні послуги. Влада громади проводить роботу в напрямку покращення стану житлово-комунального господарства, відновлення інфраструктури, поліпшення надання послуг та зменшення енергоспоживання в бюджетній сфері.

Івано-Франківська міська рада була однією з перших в Україні, що приєдналась до ініціативи Європейської Комісії під назвою «Угода мерів щодо сталого енергетичного розвитку і захисту клімату». На сьогодні у місті Івано-Франківську забезпечено функціонування єдиної автоматизованої системи моніторингу та аналізу споживання енергоносіїв і комунальних послуг закладами бюджетної сфери (заклади освіти, охорони здоров'я та культури). Здійснюється постійний моніторинг використання енергоресурсів установами та закладами, які фінансуються з бюджету громади та проводиться щоквартальний аналіз дотримання встановлених лімітів та виконання плану заходів з енергозбереження. У бюджетних закладах запроваджено роботу зі встановлення засобів дистанційної передачі даних про споживання енергоносіїв та заміни приладів їх обліку на сучасні, що дозволяють автоматизувати збір та передачу цих даних через Інтернет.

Протягом 2020 року з бюджету Івано-Франківської міської територіальної громади на фінансування галузі «Житлово-комунальне господарство» було перераховано 259,76 млн. грн. (на 10,3% менше, ніж зі зведеного бюджету м. Івано-Франківська у 2019 році). Виділялись також кошти на поповнення статутних капіталів комунальних підприємств громади. З метою реалізації важливих для громади проєктів у сферах комунального господарства та енергоефективності Івано-Франківська міська рада співпрацює з міжнародними фінансовими організаціями щодо залучення кредитних коштів.

У 2020 році рівень покриття тарифами собівартості послуг, які надають КП «Івано-Франківськводокотехпром» та ДМП «Івано-Франківськтеплокомуненерго» був нижчим за 100%. У 2015, 2017 та 2018 роках за рахунок відповідних субвенцій з Державного бюджету було здійснено відшкодування заборгованості з різниці у тарифах на послуги підприємств житлово-комунального господарства в обсязі 42,8 млн. грн., 4,3 млн. грн. та 3,9 млн. грн. відповідно. У 2019 та 2020 роках відшкодування заборгованості з різниці в тарифах не здійснювалось.

Протягом 2020 року рівень проплати населення за спожиті комунальні послуги залишався високим у порівнянні з середніми показниками багатьох міст країни, але за більшістю послуг був нижчим за 100%. Загальний обсяг заборгованості населення за житлово-комунальні послуги (без урахування послуг із постачання

електричної енергії та газопостачання) у розрахунку на 1 мешканця становив 824,6 грн., що, враховуючи динаміку зростання тарифів, відповідало помірному рівню боргу.

Розгалужене житлово-комунальне господарство Івано-Франківської міської територіальної громади забезпечує надання комунальних послуг різним групам споживачів. Житлово-комунальному господарству громади, як і для переважної більшості громад України, притаманний високий рівень зношеності основних засобів (зокрема, житлового фонду та будівель бюджетних установ), об'єктів інженерної та транспортної інфраструктури. Влада громади щороку виділяє кошти на фінансування заходів у сфері житлово-комунального господарства та приділяє особливу увагу інвестиційним програмам та програмам розвитку міжнародного співробітництва, в тому числі з міжнародними фінансовими інституціями.

Протягом 2020 року рівень покриття тарифами собівартості послуг, які надають КП «Івано-Франківськводокотехпром» та ДМП «Івано-Франківськтеплокомуненерго» був нижчим за 100%. У 2020 році рівень проплати населення за спожиті комунальні послуги залишався високим у порівнянні з середніми показниками багатьох міст країни, але за більшістю видів послуг був нижчим за 100%. Загальний обсяг заборгованості населення за житлово-комунальні послуги (без урахування послуг із постачання електричної енергії та газопостачання) у розрахунку на 1 мешканця становив 824,6 грн., що, враховуючи динаміку зростання тарифів, відповідало помірному рівню боргу.

2.2. Комунальна власність громади

Івано-Франківська міська рада від імені та в інтересах територіальної громади відповідно до чинного законодавства наділена повноваженнями щодо володіння, користування та розпорядження об'єктами права комунальної власності. За рішенням ради виконуються усі майнові операції, в тому числі об'єкти права комунальної власності можуть передаватися у постійне або тимчасове користування юридичним та фізичним особам, надаватися в оренду, продаватися та купуватися, використовуватись як застава. Міська рада вирішує також питання відчуження об'єктів права комунальної власності та визначає доцільність, порядок та умови відчуження. Доходи від відчуження об'єктів права комунальної власності зараховуються до місцевого бюджету та спрямовуються на фінансування заходів, передбачених бюджетом розвитку. У власності Івано-Франківської міської територіальної громади перебуває значна кількість об'єктів, у тому числі таких, що становлять комерційний інтерес. Слід зауважити, що активний продаж об'єктів права комунальної власності може в подальшому суттєво обмежити як обсяги надходжень до бюджету розвитку (доходи від операцій з капіталом – вичерпний ресурс), так і доходів загального фонду від оренди землі та майна.

Нерухоме майно

З метою наповнення бюджету розвитку, за рахунок якого здійснюються капітальні вкладення місцевого бюджету, міська рада щорічно виставляє на приватизацію майно, яке перебуває в комунальній власності. Доходи від приватизації майна у 2020 році зросли в 4,2 рази до показника 2019 року та становили 46,1 млн. грн. Загалом було приватизовано 39 об'єктів (у тому числі 18 об'єктів на конкурентних засадах). У свою чергу обсяги надходжень від оренди комунального майна зменшились, що зумовлено наданням пільг орендарям на період карантину. За результатами 2020 року до бюджету громади надійшло 15,3 млн. грн. плати за оренду майна, що на 4,3% менше обсягу попереднього року. У 2020 році було затверджено Методику розрахунку орендної плати за оренду об'єктів комунальної власності Івано-Франківської міської територіальної громади (рішення Івано-Франківської міської ради від 24.12.2020 р. № 400-3).

Земельні ресурси

Важливими джерелами надходжень до бюджету громади є надходження від продажу земельних ділянок несільськогосподарського призначення (в тому числі продажу права оренди) та надання земельних ділянок в оренду. Впродовж 2020 року було продано 13 земельних ділянок загальною площею 1,4 га (в тому числі 2 ділянки загальною площею 0,07 га на конкурентних засадах). Загалом у 2020 році надходження коштів від продажу землі до бюджету громади становили 18,1 млн. грн., що на 32% менше за показник 2019 року.

У 2020 році близько 6,8% обсягу доходної частини загального фонду бюджету громади без урахування трансфертів формували сукупні надходження орендної плати та земельного податку з юридичних та фізичних осіб, 53,1% обсягу яких становила орендна плата. За результатами 2020 року сукупні обсяги надходжень орендної плати за землю з юридичних та фізичних осіб зменшились на 5,3% до показника 2019 року, у тому числі внаслідок використання землекористувачами та орендарями земельних ділянок права, наданого Законом України від 30.03.2020 р. №540-IX, щодо не нарахування платежів за березень 2020 року.

У червні 2019 року рішенням міської ради було затверджено Порядок передачі у власність та користування земельних ділянок у м. Івано-Франківську та затверджено нові ставки річної орендної плати, які набули чинності з 01.01.2020 р. Протягом 2020 року орендні ставки за землю не змінювались.

Івано-Франківська міська рада від імені та в інтересах територіальної громади відповідно до чинного законодавства наділена повноваженнями щодо володіння, користування та розпорядження об'єктами права комунальної власності. У власності Івано-Франківської міської територіальної громади перебуває значна кількість об'єктів, у тому числі таких, що становлять комерційний інтерес. Протягом аналізованого періоду Івано-Франківська міська рада здійснювала продаж об'єктів комунальної власності та земельних ділянок, а також надавала їх в оренду. На динаміку надходжень орендної плати у 2020 році суттєво впливали несприятливі макроекономічні умови внаслідок обмеження економічної діяльності через запровадження карантину, а також пільги, що надавалися орендарям у цей період. Загалом, за результатами 2020 року питома вага надходжень від операцій з майном та землею комунальної власності (продаж та оренда) у структурі доходної частини бюджету громади без урахування трансфертів становила 7,2%.

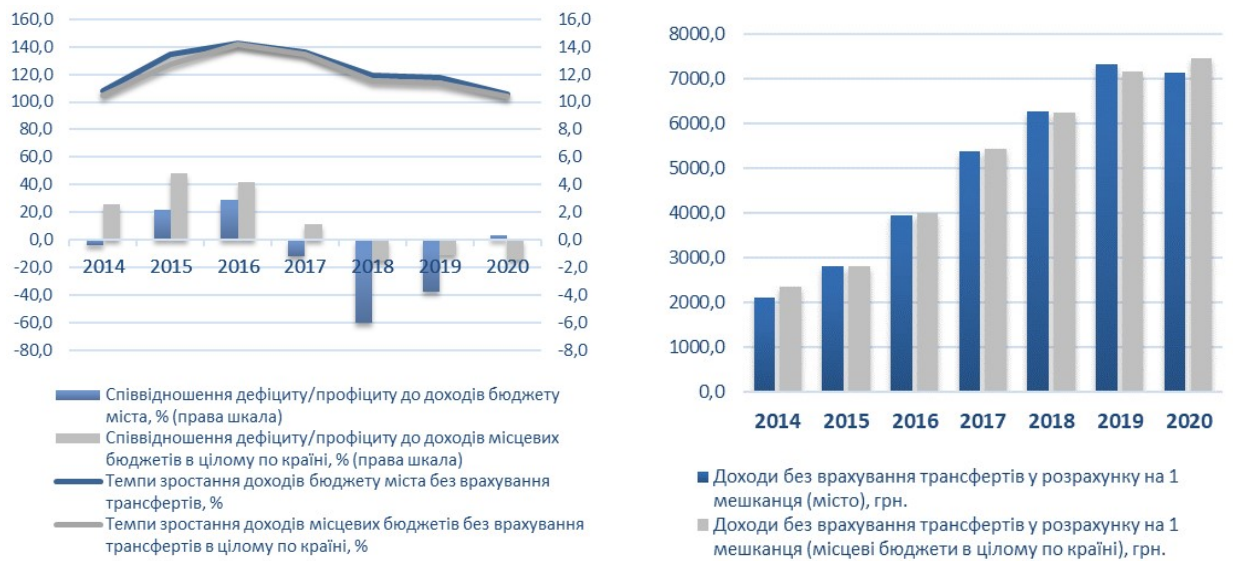
3. Бюджет громади

3.1. Загальна характеристика стану місцевих фінансів Івано-Франківської міської територіальної громади

Бюджет Івано-Франківської міської територіальної громади – бюджет місцевого самоврядування. Організація бюджетного процесу громади здійснюється відповідно до Конституції України, Бюджетного кодексу України, Закону України про Державний бюджет України на відповідний рік та інших законодавчих актів. Фінансове управління Івано-Франківської міської ради забезпечує загальну організацію бюджетного процесу громади та координує діяльність його учасників, виконує функції складання та виконання місцевого бюджету, контролю за витрачанням коштів розпорядниками бюджетних коштів, а також інші функції, пов'язані з управлінням коштами місцевого бюджету. В Івано-Франківську забезпечується висока ефективність фінансової політики, дотримуються норми чинного законодавства у цій сфері, забезпечується оперативність прийняття та реалізації управлінських рішень.

За доходами та видатками запроваджено казначейське обслуговування бюджету громади. Відповідно до Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», ч. 2 ст. 78 Бюджетного кодексу України та постанови Кабінету Міністрів України від 14.05.2015 р. № 378 «Про затвердження Порядку обслуговування коштів місцевих бюджетів у частині бюджету розвитку та власних надходжень бюджетних установ в установах банків державного сектору» Івано-Франківська міська рада приймала відповідні рішення щодо обслуговування у 2018-2021 роках коштів бюджету громади (у частині бюджету розвитку, в тому числі за рахунок коштів, що передаються із загального до спеціального фонду) в установах банків державного сектору. Тобто частина коштів бюджету розвитку обліковується не на єдиному казначейському рахунку, а на рахунках державного банку, що зменшує залежність від роботи Державної казначейської служби України та, відповідно, операційні ризики у разі недостатньої ліквідності єдиного казначейського рахунку.

Доходи бюджету громади формуються за рахунок податкових надходжень, неподаткових надходжень, доходів від операцій з капіталом, цільових фондів та трансфертів. Динаміка доходної частини бюджету міста Івано-Франківськ (без урахування трансфертів) протягом 2012-2019 рр. була позитивною, а темпи її зростання в усіх зазначених періодах (крім 2012 року) перевищували відповідні показники в середньому по місцевих бюджетах. Починаючи з II кварталу 2020 року на динаміку доходної частини бюджету значною мірою впливали наслідки запровадження в Україні карантинних заходів через поширення коронавірусного захворювання COVID-19. У 2020 році обсяг доходів бюджету Івано-Франківської міської територіальної громади (без урахування трансфертів) перевищив відповідний показник бюджету міста Івано-Франківськ у 2019 році на 5,7%.

Малюнок 3.1. Динаміка доходної частини бюджету громади* без урахування трансфертів (зліва) та бюджетної забезпеченості громади (справа) у порівнянні до середніх показників по країні

*до 01.01.2020 – показники розраховані за даними щодо виконання бюджету міста Івано-Франківська, починаючи з 01.01.2020 р. – за даними щодо виконання бюджету Івано-Франківської міської територіальної громади

Джерело: Дані Івано-Франківської міської ради, Державна служба статистики України, Міністерство фінансів України

Рівень бюджетної забезпеченості міста Івано-Франківськ протягом 2016-2019 рр. перебував на високому рівні – співвідношення обсягу доходів бюджету міста в розрахунку на одного мешканця до середнього показника по місцевих бюджетах у цілому (без урахування трансфертів) за результатами виконання бюджету у 2019 році становило 102,2% (у 2018 році – 100,2%, у 2017 році – 99%, у 2016 році – 98,5%). Рівень бюджетної забезпеченості Івано-Франківської міської територіальної громади також є достатнім – у 2020 році співвідношення обсягу доходів бюджету громади в розрахунку на одного мешканця до середнього показника по місцевих бюджетах у цілому (без урахування трансфертів) становило 95,4%.

Основні показники, що характеризують стан місцевих фінансів м. Івано-Франківська, наведено в таблиці (Таблиця 3.1).

Таблиця 3.1. Динаміка бюджетних показників Івано-Франківської міської територіальної громади*

Показник	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Структура доходної та видаткової частини місцевого бюджету						
Співвідношення обсягу доходів бюджету громади (без урахування трансфертів) у розрахунку на одного мешканця до середнього показника по країні, %	99,3	98,5	99,0	100,2	102,2	95,4
Співвідношення базової дотації (дотації вирівнювання) до доходної частини загального фонду бюджету громади (без урахування трансфертів), %	дотація відсутня	дотація відсутня	дотація відсутня	дотація відсутня	дотація відсутня	дотація відсутня
Концентрація доходів бюджету за основними платниками	низька	низька	низька	низька	низька	низька
Питома вага доходів бюджету розвитку в обсязі доходів спеціального фонду бюджету, %	40,1	34,4	39,6	42,4	38,5	49,1
Питома вага капітальних видатків в загальній сумі видатків, %	19,4	22,1	21,1	23,2	23,8	20,0
Виконання місцевого бюджету та фінансова гнучкість						
Виконання плану за доходами загального фонду (без урахування трансфертів), %	108,3	107,1	100,8	89,6	87,7	81,3
Виконання плану за доходами спеціального фонду (без урахування трансфертів), %	132,5	177,4	131,0	109,8	136,7	108,9
Виконання плану за видатками бюджету в цілому, %	99,1	96,8	97,1	85,6	77,9	79,0
Виконання плану за доходами бюджету в цілому, %	104,6	104,9	101,2	93,4	93,4	85,9
Темп росту обсягу доходної частини бюджету громади (без урахування трансфертів) до попереднього бюджетного періоду, %	134,4	142,8	136,2	119,4	118,1	105,7
Темп росту обсягу доходної частини бюджету громади до попереднього бюджетного періоду, %	146,3	132,8	136,1	109,2	102,0	89,6
Темп росту обсягу видаткової частини бюджету громади до попереднього бюджетного періоду, %	142,6	131,8	141,8	114,1	100,1	83,5
Співвідношення дефіциту/профіциту бюджету громади до доходної частини бюджету, %	2,2	2,9	-1,2	-6,0	-3,8	3,3
Співвідношення сальдо операційного балансу бюджету громади до операційних доходів відповідного бюджетного періоду, %	19,7	23,4	19,3	18,2	21,7	22,1
Рівень покриття фінансовими доходами видатків на обслуговування боргу, %	8,8	2 375,4	669,3	0,0	1,9	0,0

*тут і далі до 01.01.2020 р. – показники розраховані за даними щодо виконання бюджету міста Івано-Франківська, починаючи з 01.01.2020 р. – за даними щодо виконання бюджету Івано-Франківської міської територіальної громади

Джерело: дані Івано-Франківської міської ради, розрахунки агентства «Кредит-Рейтинг»

Протягом усього аналізованого періоду для бюджету громади характерним є низький рівень галузевої концентрації джерел наповнення доходної частини загального фонду, суттєва залежність місцевих фінансів від результатів діяльності окремих підприємств відсутня, а чутливість доходної частини бюджету до економічних ризиків є помірною. Рівень самостійності бюджету громади у 2020 році залишався високим, залежність від базової дотації відсутня. Зважаючи на те, що в попередніх бюджетних періодах по місту Івано-Франківськ рівень надходжень податку на доходи фізичних осіб у розрахунку на 1 мешканця перевищував середній показник по країні, з бюджету міста в 2015-2019 рр. перераховувалась реверсна дотація (вилучення). У 2020 році з бюджету Івано-Франківської міської територіальної громади було перераховано 68,8 млн. грн.,

бюджетом громади на 2021 рік передбачено перерахування реверсної дотації в обсязі 64,7 млн. грн. (на 5,9% менше показника 2020 року).

Бюджет Івано-Франківської міської територіальної громади за результатами виконання в 2020 році, як і бюджет м. Івано-Франківська в попередньому відповідному бюджетному періоді, мав позитивне сальдо операційного балансу за загальним та спеціальним фондами.

Бюджет Івано-Франківської міської територіальної громади у форматі бюджетного балансу із розбивкою на загальний та спеціальний фонди наведено в таблиці (Таблиця 3.2).

Таблиця 3.2. Агрегований бюджет Івано-Франківської міської територіальної громади в форматі бюджетного балансу, тис. грн.

ПОКАЗНИК	2019			2020		
	Загальний фонд	Спеціальний фонд	Разом	Загальний фонд	Спеціальний фонд	Разом
Податкові надходження	1 687 069,1	202,3	1 687 271,4	1 844 052,9	106,8	1 844 159,7
Платежі, штрафи та інші операційні надходження	58 317,8	144 260,5	202 578,3	44 471,9	86 076,7	130 548,5
Отримані трансферти на здійснення поточних видатків	991 289,6	14 878,7	1 006 168,2	509 958,7	10 413,9	520 372,7
Операційні надходження всього	2 736 676,4	159 341,5	2 896 017,9	2 398 483,5	96 597,4	2 495 080,9
Поточні видатки на заробітну плату, використання товарів та послуг та інші поточні видатки	1 264 269,9	71 315,5	1 335 585,4	1 450 101,0	39 716,9	1 489 817,9
Поточні трансферти та соціальне забезпечення	936 011,2	2 500,1	938 511,4	511 126,4	1 886,6	513 012,9
Операційні видатки всього	2 200 281,1	73 815,6	2 274 096,7	1 961 227,4	41 603,5	2 002 830,9
Операційний баланс	536 395,4	85 525,8	621 921,2	437 256,1	54 993,9	492 250,0
Фінансовий дохід	987,9	2,1	990,0	4,4	1,2	5,6
Виплата доходу за зобов'язаннями, обслуговування боргу	51 143,9	0,0	51 143,9	35 481,4	0,0	35 481,4
Фінансовий баланс	-50 156,0	2,1	-50 153,9	-35 477,0	1,2	-35 475,8
Поточний баланс	486 239,4	85 527,9	571 767,3	401 779,1	54 995,1	456 774,2
Капітальні надходження	18,6	37 441,0	37 459,6	6,2	64 152,6	64 158,8
Субсидії та трансферти на здійснення капітальних видатків	0,0	6 872,0	6 872,0	70 489,3	7 003,3	77 492,6
Капітальні надходження всього	18,6	44 313,0	44 331,6	70 495,5	71 155,9	141 651,4
Придбання основного капіталу	0,0	347 823,0	347 823,0	0,0	335 479,2	335 479,2
Капітальні трансферти	1 398,6	377 352,8	378 751,4	0,0	174 471,1	174 471,1
Капітальні видатки всього	1 398,6	725 175,8	726 574,4	0,0	509 950,4	509 950,4
Капітальний баланс	-1 380,0	-680 862,9	-682 242,8	70 495,5	-438 794,5	-368 299,0
Баланс після капітальних видатків	484 859,4	-595 335,0	-110 475,5	472 274,6	-383 799,3	88 475,2
Кредитування з урахуванням повернення	0,0	420,4	420,4	25,0	657,5	682,5
Профіцит/дефіцит	484 859,4	-595 755,3	-110 895,9	472 249,6	-384 456,8	87 792,8
Фінансування	-484 859,4	595 755,3	110 895,9	-472 249,6	384 456,8	-87 792,8
БАЛАНС	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Джерело: дані Івано-Франківської міської ради, розрахунки агентства «Кредит-Рейтинг»

У 2020 році, на відміну від попередніх періодів, Івано-Франківська міська рада не проводила активні операції з тимчасово-вільними бюджетними коштами. Зважаючи на те, що у 2020 році з бюджету громади здійснювались виплати відсотків за кредитами, залученими від міжнародних фінансових організацій, та купонного доходу за облігаціями, сальдо фінансового балансу мало від'ємне значення. У свою чергу, перевищення обсягів поточних надходжень над обсягами поточних видатків як за загальним, так і за спеціальним фондами забезпечило позитивне сальдо поточного балансу, яке спрямовувалося на покриття дефіциту капітального балансу бюджету.

Основні джерела фінансування бюджету Івано-Франківської міської територіальної громади з розбивкою на загальний та спеціальний фонди наведено нижче (Таблиця 3.3).

Таблиця 3.3. Основні джерела фінансування бюджету Івано-Франківської міської територіальної громади, тис. грн.

ПОКАЗНИК	2019			2020		
	Загальний фонд	Спеціальний фонд	Разом	Загальний фонд	Спеціальний фонд	Разом
Профіцит/дефіцит	484 859,4	-595 755,3	-110 895,9	472 249,6	-384 456,8	87 792,8
Фінансування	-484 859,4	595 755,3	110 895,9	-472 249,6	384 456,8	-87 792,8
Зміни залишків	17 268,1	172 935,7	190 203,7	-60 496,4	-10 535,1	-71 031,5
залишок на початок року	49 058,8	200 515,6	249 574,4	31 790,8	27 579,9	59 370,7
залишок на кінець року	31 790,8	27 579,9	59 370,7	92 287,2	38 115,0	130 402,2
Фінансування за рахунок казначейського рахунку	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Залучення	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Погашення	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Зміни обсягів депозитів та цінних паперів, що використовуються для управління ліквідністю	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Повернення коштів з депозитів або пред'явлення цінних паперів	0,0	30 000,0	30 000,0	0,0	0,0	0,0
Розміщення коштів на депозитах або придбання цінних паперів	0,0	-30 000,0	-30 000,0	0,0	0,0	0,0
Фінансування за борговими операціями	0,0	-78 359,1	-78 359,1	0,0	-18 715,6	-18 715,6
Запозичення	0,0	24 918,9	24 918,9	0,0	85 793,4	85 793,4
Погашення	0,0	-103 278,0	-103 278,0	0,0	-104 509,0	-104 509,0
Інші розрахунки	1 005,0	-1 953,8	-948,7	325,4	1 628,9	1 954,3
кошти, що передаються до бюджету розвитку	-503 132,5	503 132,5	0,0	-412 078,5	412 078,5	0,0
БАЛАНС	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Джерело: дані Івано-Франківської міської ради, розрахунки агентства «Кредит-Рейтинг»

Бюджет громади за підсумками 2020 року виконано з профіцитом обсягом 87,8 млн. грн., у тому числі профіцит загального фонду склав 472,25 млн. грн., спеціальний фонд виконано з дефіцитом обсягом 384,46 млн. грн. Джерелом покриття дефіциту спеціального фонду були кошти, що передаються із загального фонду до бюджету розвитку та запозичення (кредити від НЕФКО). Також у 2020 році з бюджету громади здійснювалось погашення боргу (кредитів від НЕФКО та облігацій внутрішньої місцевої позики серії С).

3.2. Ліквідність

Ліквідність бюджету громади за результатами 2015-2020 рр., перебувала на достатньому рівні (Таблиця 3.4).

Таблиця 3.4. Динаміка показників ліквідності бюджету Івано-Франківської міської територіальної громади

Показник	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Співвідношення залишків на рахунках загального фонду місцевого бюджету з урахуванням коштів на депозитах до видатків загального фонду за аналізований бюджетний період, %	5,6	6,6	9,2	2,2	1,4	4,6
Співвідношення залишків на рахунках спеціального фонду місцевого бюджету з урахуванням коштів на депозитах до видатків спеціального фонду за аналізований бюджетний період, %	7,6	10,0	13,7	25,9	3,5	6,9
Співвідношення обсягу кредиторської заборгованості загального фонду станом на кінець бюджетного періоду до видатків загального фонду за цей період (без урахування коштів, що передаються до спеціального фонду), %	2,6	7,9	6,2	5,3	8,4	11,8
Співвідношення кредиторської заборгованості спеціального фонду станом на кінець бюджетного періоду до видатків спеціального фонду за цей період, %	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2
Співвідношення обсягу залучених позичок з єдиного казначейського рахунку до доходів загального фонду бюджету, %	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Джерело: дані Івано-Франківської міської ради, розрахунки агентства «Кредит-Рейтинг»

Станом на 01.01.2021 р. утворився суттєвий обсяг боргу за загальним фондом, а співвідношення обсягу кредиторської заборгованості бюджетних установ за загальним фондом до видатків загального фонду за 2020 рік становило 11,8% та відповідало високому рівню. За спеціальним фондом співвідношення обсягу кредиторської заборгованості бюджетних установ (за видатками) до видатків спеціального фонду за 2020 рік перебувало на низькому рівні – 0,2%.

Протягом 2015-2020 рр. короткотермінові позички з єдиного казначейського рахунку на покриття тимчасових касових розривів за загальним фондом до бюджету громади не залучалися.

3.3. Виконання доходної частини бюджету громади

Протягом 2020 року до доходної частини бюджету Івано-Франківської міської територіальної громади надійшло 2 636,7 млн. грн., або 85,9% планових річних призначень. Обсяг доходної частини бюджету громади був на 10,4% меншим за обсяг відповідних доходів бюджету міста Івано-Франківськ у 2019 році, що було зумовлено переважно зменшенням обсягів надходжень трансфертів. При цьому приріст обсягу власних доходів бюджету (без урахування міжбюджетних трансфертів) становив 5,7% (Таблиця 3.5).

Таблиця 3.5. Виконання доходної частини бюджету Івано-Франківської міської територіальної громади, тис. грн.

Показники	2018 (виконано)	2019 (виконано)	2020 (план)	2020 (виконано)	% виконання річного плану	Темп росту за ост. період, %
Податкові надходження	1 409 126,1	1 687 271,4	2 270 619,6	1 844 159,7	81,2	109,3
<i>питома вага податкових надходжень в обсязі доходної частини бюджету, %</i>	<i>48,9</i>	<i>57,4</i>	<i>74,0</i>	<i>69,9</i>	<i>94,5</i>	<i>121,9</i>
Податок та збір на доходи фізичних осіб	911 312,8	1 111 426,4	1 567 705,8	1 219 155,1	77,8	109,7
Податок на прибуток підприємств	1 725,5	887,6	1 000,0	1 161,3	116,1	130,8
Податки на власність	10,2	98,5	0,0	7,6	-	7,8
Рентна плата	3,7	4,0	0,0	41,1	-	1 023,9
Акцизний податок	128 130,9	131 361,6	160 403,3	146 474,0	91,3	111,5
Податок на нерухоме майно (за виключенням податку та орендної плати за землю, транспортного податку)	34 137,3	44 823,9	57 225,3	54 164,9	94,7	120,8
Податок та орендна плата за землю з юридичних та фізичних осіб	109 234,7	116 407,9	134 981,0	128 165,0	95,0	110,1
Транспортний податок з юридичних та фізичних осіб	2 013,0	2 275,0	2 450,0	1 462,6	59,7	64,3
Єдиний податок	221 300,5	277 398,2	343 412,4	291 454,2	84,9	105,1
Місцеві податки та збори, без урахування єдиного податку та податків на нерухомість	1 135,0	2 484,6	3 291,8	1 974,7	60,0	79,5
Інші податки та збори	122,5	103,8	150,0	99,1	66,1	95,5
Неподаткові надходження	176 449,3	198 453,0	126 013,5	126 047,8	100,0	63,5
<i>питома вага неподаткових надходжень в обсязі доходної частини бюджету, %</i>	<i>6,1</i>	<i>6,7</i>	<i>4,1</i>	<i>4,8</i>	<i>116,4</i>	<i>70,9</i>
Власні надходження бюджетних установ та організацій	73 756,0	98 174,6	53 239,3	63 151,7	118,6	64,3
Відсотки банків за користування тимчасово вільними бюджетними коштами	0,0	985,5	0,0	0,0	-	0,0
Надходження коштів від відшкодування втрат сільськогосподарського і лісогосподарського виробництва	39,4	74,9	230,1	306,3	133,1	408,9
Плата за оренду майнових комплексів та іншого майна, що є у комунальній власності	14 640,0	16 020,1	15 578,0	15 332,6	98,4	95,7
Державне мито	693,4	972,5	1 101,3	771,3	70,0	79,3
Плата за надання адміністративних послуг	48 755,5	33 129,1	25 497,7	18 575,0	72,8	56,1
Інші неподаткові надходження	38 565,0	49 096,4	30 367,1	27 910,9	91,9	56,8
Доходи від операцій з капіталом	42 833,8	37 459,6	60 169,1	64 158,8	106,6	171,3
<i>питома вага операцій з капіталом в обсязі доходної частини бюджету, %</i>	<i>1,5</i>	<i>1,3</i>	<i>2,0</i>	<i>2,4</i>	<i>124,1</i>	<i>191,1</i>
Кошти від продажу основного капіталу	25 097,4	10 905,9	46 300,0	46 113,8	99,6	422,8
Кошти від продажу землі і нематеріальних активів	17 736,4	26 553,7	13 869,1	18 045,1	130,1	68,0
Цільові фонди	4 596,2	5 115,3	4 626,0	4 506,3	97,4	88,1
<i>питома вага цільового фонду в обсязі доходної частини бюджету, %</i>	<i>0,2</i>	<i>0,2</i>	<i>0,2</i>	<i>0,2</i>	<i>113,3</i>	<i>98,3</i>
Разом доходів	1 633 005,3	1 928 299,3	2 461 428,3	2 038 872,6	82,8	105,7
Трансферти	1 249 509,5	1 013 040,2	606 546,2	597 865,2	98,6	59,0
<i>питома вага трансфертів в обсязі доходної частини бюджету, %</i>	<i>43,3</i>	<i>34,4</i>	<i>19,8</i>	<i>22,7</i>	<i>114,7</i>	<i>65,8</i>
ВСЬОГО	2 882 514,8	2 941 339,5	3 067 974,5	2 636 737,9	85,9	89,6

Джерело: Дані Івано-Франківської міської ради

Основними джерелами формування доходної бази бюджету громади залишалися податкові надходження та трансферти з державного бюджету. Протягом 2020 року темпи зростання податкових надходжень дещо уповільнились у порівнянні з попереднім бюджетним періодом: приріст становив 9,3% до відповідного показника бюджету міста Івано-Франківськ 2019 року (19,7% у 2019 році) та був забезпечений збільшенням надходжень податку на доходи фізичних осіб, податку на прибуток підприємств, податку на нерухоме майно (відмінне від земельної ділянки), земельного податку з юридичних та фізичних осіб, акцизного та єдиного податків.

Суттєве зменшення обсягу надходжень трансфертів до бюджету громади в 2020 році було зумовлено змінами до Бюджетного кодексу України у частині управління бюджетними видатками соціального спрямування, які раніше здійснювались з місцевих бюджетів за рахунок відповідних субвенцій. Починаючи з 2020 року до місцевого бюджету не надходять субвенції на надання субсидій населенню на оплату комунальних послуг, енергоносіїв і придбання побутового палива та скрапленого газу, а також субвенції на виплату допомоги сім'ям з дітьми, малозабезпеченим сім'ям та іншим пільговим категоріям населення. Загалом, структура міжбюджетних трансфертів бюджету Івано-Франківської міської територіальної громади свідчить про збереження достатнього рівня самостійності місцевого бюджету, залежність від надходжень базової дотації відсутня.

Динаміка неподаткових надходжень до бюджету громади в аналізованому періоді була слабкою – їх сукупний обсяг скоротився на 36,5% до відповідного показника бюджету м. Івано-Франківська у 2019 році. Мало місце зменшення обсягів надходжень за усіма основними джерелами, серед яких: власні надходження бюджетних установ та організацій, плата за оренду комунального майна, плата за надання адміністративних послуг, державне мито, кошти пайової участі забудовників у розвитку інфраструктури населеного пункту. У 2020 році Івано-Франківська міська рада кошти на депозит не розміщувала та, відповідно, відсотки банків за користування тимчасово вільними бюджетними коштами до бюджету громади не надходили.

За результатами 2020 року обсяги надходжень від операцій з капіталом зросли в 1,7 рази за рахунок суттєвого збільшення обсягу надходжень від приватизації майна, тоді як надходження від продажу землі скоротились. Сукупна питома вага доходів від продажу землі та майна зросла (до 2,4% загального обсягу доходної частини) та перевищувала відповідні показники по інших місцевих бюджетах.

За результатами 2020 року динаміка надходжень за окремими основними власними джерелами наповнення бюджету громади уповільнилась, виконання річного плану за доходами загального фонду було низьким, за спеціальним фондом – достатнім. Уточнений річний план на 2020 рік за доходами без урахування трансфертів у цілому було виконано на 85,9%, у тому числі відповідні планові показники доходної частини загального фонду бюджету громади виконані на 84,9%, спеціального фонду – на 105,1% (Додатки до рейтингового звіту №№3-4).

Основними джерелами загального фонду бюджету громади (без урахування трансфертів) залишалися податок на доходи фізичних осіб, орендна плата за землю, земельний податок з юридичних та фізичних осіб, єдиний податок, а також

акцизний податок. Протягом 2020 року до загального фонду бюджету Івано-Франківської міської територіальної громади надійшло 2 469 млн. грн., що на 9,8% менше за обсяг відповідних надходжень бюджету міста Івано-Франківськ у 2019 році. У свою чергу приріст обсягу власних доходів бюджету (без урахування міжбюджетних трансфертів) становив 8,1%.

Податок на доходи фізичних осіб має найбільшу питому вагу в структурі доходів загального фонду бюджету Івано-Франківської міської територіальної громади без урахування трансфертів (64,6%). Бюджетом Івано-Франківської міської територіальної громади (з урахуванням змін) було передбачено значний приріст обсягу податку на доходи фізичних осіб до показників зведеного бюджету міста Івано-Франківськ минулого періоду (на 41,1%), тоді як за результатами 2020 року фактичні обсяги надходжень податку зросли на 9,7%, уточнений річний план на 2020 рік виконано на 77,8%, що є низьким рівнем.

Рівень диверсифікації надходжень податку на доходи фізичних осіб достатній. Залежність від діяльності окремих основних платників помірна. Найбільшими платниками є: ДП ВО «Карпати», АТ «Прикарпаттяобленерго», Прикарпатський національний університет ім. В. Стефаника, Івано-Франківський національний медичний університет, регіональна філія «Львівська залізниця» «АТ Укрзалізниця», Івано-Франківський національний університет нафти і газу.

Близько 6,8% доходів загального фонду (без урахування трансфертів) бюджету Івано-Франківської міської територіальної громади у аналізованому періоді формували надходження плати за землю в складі податку на нерухомість (разом земельний податок та орендна плата за землю з юридичних та фізичних осіб), 53,1% надходжень яких становила орендна плата. За результатами 2020 року рівень виконання річного плану за надходженнями земельних платежів був невисоким та становив 95%, приріст сукупного обсягу надходжень до показника у 2019 році становив 10,1%. Мало місце зростання обсягів надходжень земельного податку з юридичних та фізичних осіб, тоді як надходження орендної плати скоротились. На динаміку надходжень вплинули зміни до Податкового кодексу України, за якими було звільнено від нарахування та сплати земельного податку та орендної плати за землю за березень 2020 року платників за умови використання ними земельної ділянки в господарській діяльності.

Упродовж 2020 року до загального фонду бюджету Івано-Франківської міської територіальної громади загалом надійшло 146,5 млн. грн. акцизного податку (акцизний податок з реалізації суб'єктами господарювання роздрібної торгівлі підакцизних товарів, акцизний податок з вироблених в Україні підакцизних товарів та акцизний податок з ввезених на митну територію України підакцизних товарів), що становило 91,3% річного планового показника та на 11,5% перевищило відповідний показник зведеного бюджету м. Івано-Франківська 2019 року. Найбільшими платниками акцизного податку були: ТзОВ «Тедіс Україна», ТОВ «АТБ-маркет», ТОВ «Прикарпатський торговий дім», ТОВ «Галичина-Табак», ТзОВ «Пакко Холдинг», ТОВ «Сільпо Фуд», ТОВ ТД «Регістр», ТОВ «Фудком».

Зростання обсягу надходжень єдиного податку (на 5,1%) було забезпечено зростанням мінімальної заробітної плати та прожиткового мінімуму (у відсотках до яких встановлюються ставки єдиного податку 1 та 2-ї груп). При цьому рівень

виконання плану за надходженнями податку був низький – 84,9% планового річного показника. Невиконання плану було зумовлено пільгами, які надавались платникам під час карантину: звільнення від сплати єдиного податку протягом квітня 2020 року тих платників єдиного податку 1-ї та 2-ї груп, яким було заборонено здійснювати діяльність, а також зменшення ставки єдиного податку з 01.05.2020 р. по 31.05.2020 р. для 1-ї групи платників – до 0% розміру прожиткового мінімуму для працездатних осіб, 2-ї групи – до 7,5% до розміру мінімальної заробітної плати.

Основними джерелами наповнення спеціального фонду бюджету громади у 2020 році були доходи бюджету розвитку, власні надходження бюджетних установ, цільові фонди та трансферти. Загалом, протягом 2020 року до спеціального фонду бюджету надійшло 167,75 млн. грн., що на 17,6% менше за відповідний показник зведеного бюджету м. Івано-Франківська у 2019 році. Така динаміка була зумовлена, в першу чергу, суттєвим зменшенням власних надходжень бюджетних установ. Надходження до бюджету розвитку зростали внаслідок збільшення надходжень коштів від приватизації майна, тоді як динаміка надходжень майже за усіма іншими основними джерелами спеціального фонду погіршилась.

Питома вага доходів бюджету розвитку у доходах спеціального фонду бюджету громади (без урахування трансфертів) була високою – 49,1%. Основним джерелом наповнення бюджету розвитку, крім його доходів, є кошти, що передаються із загального фонду до спеціального. На покриття дефіциту бюджету розвитку у 2020 році було передано 412,1 млн. грн., у 2021 році планується передати до бюджету розвитку 464,95 млн. грн. (план з урахуванням змін, внесених у I кварталі 2021 року). При цьому необхідно відзначити, що станом на 01.01.2021 р. прямий борг Івано-Франківської міської ради, який має погашатися за рахунок бюджету розвитку, становив 222,4 млн. грн. Але в подальшому очікується суттєве зростання боргового навантаження бюджету громади. Зокрема, у 2021 році очікується здійснення запозичення до бюджету розвитку шляхом випуску облігацій місцевої позики обсягом 500 млн. грн.

Протягом 2020 року до доходної частини бюджету Івано-Франківської міської територіальної громади надійшло 2 636,7 млн. грн., що на 10,4% менше за обсяг відповідних доходів бюджету міста Івано-Франківськ у 2019 році. Зменшення обсягів доходної частини бюджету громади було зумовлено погіршенням динаміки надходжень трансфертів з інших бюджетів. Приріст обсягу власних доходів бюджету (без урахування міжбюджетних трансфертів) становив 5,7%. За результатами 2020 року динаміка надходжень за окремими основними власними джерелами наповнення бюджету громади уповільнилась, виконання річного плану за доходами загального фонду було низьким, за спеціальним фондом – достатнім. Уточнений річний план на 2020 рік за доходами без урахування трансфертів у цілому було виконано на 85,9%, у тому числі відповідні планові показники доходної частини загального фонду бюджету громади виконані на 84,9%, спеціального фонду – на 105,1%.

3.4. Виконання видаткової частини бюджету громади

Обсяг видаткової частини бюджету Івано-Франківської міської територіальної громади за результатами 2020 року становив 2 548,2 млн. грн., що на 16,5% менше за відповідний показник зведеного бюджету м. Івано-Франківська у 2019 році. Затверджений на 2020 рік план за видатками бюджету було виконано на 79%. Основні видаткові статті бюджету громади наведено нижче (Таблиця 3.6).

Таблиця 3.6 Виконання видаткової частини та кредитування бюджету Івано-Франківської міської територіальної громади, тис. грн.

Показник	2018 (виконано)	2019 (виконано)	2020 (план)	2020 (виконано)	% виконання річного плану	Темп росту за ост. період, %
Державне управління	176 799,3	197 712,0	242 444,5	222 308,8	91,7	112,4
Освіта	861 261,3	968 142,9	1 341 953,2	1 120 571,0	83,5	115,7
Охорона здоров'я	334 715,1	297 368,4	209 780,1	167 942,8	80,1	56,5
Соціальний захист і соціальна допомога	737 392,9	513 401,7	123 512,1	108 309,4	87,7	21,1
Культура і мистецтво	32 588,4	37 574,9	50 722,5	42 566,5	83,9	113,3
Фізична культура і спорт	35 812,9	43 401,4	63 579,7	54 835,1	86,2	126,3
Житлово-комунальне господарство	320 585,3	289 706,5	327 150,6	259 760,3	79,4	89,7
Економічна діяльність, у т. ч.	427 629,5	495 904,1	694 994,7	413 346,8	59,5	83,4
Землеустрій	189,4	159,2	273,1	272,2	99,7	171,0
Будівництво та регіональний розвиток	260 043,1	142 526,2	477 837,5	204 115,0	42,7	143,2
Транспорт	21 865,2	191 255,1	77 920,4	68 264,8	87,6	35,7
Інші програми та заходи, пов'язані з економічною діяльністю	145 038,7	147 012,9	138 963,7	125 182,3	90,1	85,2
Інша діяльність, у т. ч.	38 846,0	88 444,1	74 491,8	69 397,6	93,2	78,5
Захист населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру	3 615,4	4 527,4	6 162,9	5 472,8	88,8	120,9
Громадський порядок та безпека	10 342,8	13 763,7	8 690,9	8 653,5	99,6	62,9
Охорона навколишнього природного середовища	2 389,4	7 510,8	8 730,1	7 081,1	81,1	94,3
Засоби масової інформація	4 712,3	11 498,4	14 537,3	12 708,8	87,4	110,5
Обслуговування місцевого боргу	17 786,1	51 143,9	35 540,8	35 481,4	99,8	69,4
Резервний фонд	0,0	0,0	829,8	0,0	0,0	-
Разом видатків	2 965 630,7	2 931 656,0	3 128 629,3	2 459 038,3	78,6	83,9
Трансферти іншим бюджетам	81 708,1	120 159,1	94 924,6	89 143,3	93,9	74,2
у т.ч. реверсна дотація	51 879,9	72 666,2	68 801,2	68 801,2	100,0	94,7
Усього видатків	3 047 338,9	3 051 815,0	3 223 553,9	2 548 181,6	79,0	83,5
Надання державного пільгового кредиту індивідуальним сільським забудовникам	47,0	0,0	60,0	60,0	100,0	-
Повернення коштів, наданих для кредитування індивідуальних сільських забудовників	-27,0	0,0	-35,0	-35,0	100,0	-
Надання пільгового довгострокового кредиту громадянам на будівництво (реконструкцію) та придбання житла	606,5	878,3	1 452,0	0,0	0,0	0,0
Повернення кредитів, наданих для кредитування громадян на будівництво (реконструкцію) та придбання житла	-423,7	-458,0	-400,0	-566,6	141,6	123,7
Забезпечення гарантійних зобов'язань за позичальників, що отримали кредити під місцеві гарантії	7 563,5	0,0	9 500,0	1 224,1	12,9	-
Повернення коштів, наданих для виконання гарантійних зобов'язань за позичальників, що отримали кредити під місцеві гарантії	0,0	0,0	-8 000,0	0,0	0,0	-
Разом	3 055 105,2	3 052 235,4	3 226 130,9	2 548 864,1	79,0	83,5

Джерело: Дані Івано-Франківської міської ради

Основним напрямом видатків бюджету залишається фінансування установ бюджетної сфери (освіти, охорони здоров'я, соціального захисту та соціального забезпечення, культури і мистецтва, фізичної культури і спорту), органів місцевого самоврядування, а також житлово-комунального господарства та будівництва.

Рівень виконання бюджету за переважною більшістю напрямів, що фінансувалися з місцевого бюджету, був невисоким. Також мало місце зменшення обсягу видатків за окремими основними напрямками. Зокрема, це стосується соціального захисту і соціальної допомоги та охорони здоров'я. Слід зазначити, що обсяги видатків за зазначеними галузями значною мірою залежать від обсягів надходжень трансфертів. Починаючи з 2020 року до бюджету громади не надходять субвенції для здійснення видатків на надання субсидій населенню на оплату комунальних послуг, енергоносіїв і придбання побутового палива та скрапленого газу, а також виплату допомоги сім'ям з дітьми, малозабезпеченим сім'ям та іншим пільговим категоріям населення. Крім того, у 2020 році внаслідок реалізації заходів з медичної реформи було зменшено обсяги надходжень медичної субвенції – на 71,9% до відповідного показника зведеного бюджету м. Івано-Франківська у 2019 році.

Структура видаткової частини бюджету за економічною класифікацією характеризувалася вищою за середню питоמוю вагою капітальних видатків (20%), оскільки у 2020 році міська рада реалізовувала інвестиційні проекти за рахунок коштів бюджету. Питома вага захищених статей в обсязі видатків загального фонду бюджету в аналізованому періоді залишається високою. Ці статті витрат підлягають фінансуванню в першу чергу (що гарантує виконання міською владою зобов'язань перед бюджетними та іншими установами за соціально-спрямованими видатками) та не можуть змінюватися при здійсненні скорочення затверджених бюджетних призначень. Таким чином, у разі тимчасової обмеженості джерел фінансування ці видатки не підлягають перерозподілу на інші напрями, в тому числі платежі по боргу, що звужує можливості оперативного розпорядження бюджетними коштами.

Структуру видаткової частини бюджету громади за економічною класифікацією наведено у таблиці (Таблиця 3.7).

Таблиця 3.7. Виконання видаткової частини бюджету Івано-Франківської міської територіальної громади за економічною класифікацією, тис. грн.

Показник	2017	2018	2019	2020
Поточні видатки	2 105 769,8	2 341 638,9	2 325 240,6	2 038 312,3
<i>питома вага поточних видатків у загальній сумі видатків, %</i>	<i>78,9</i>	<i>76,8</i>	<i>76,2</i>	<i>80,0</i>
Оплата праці та нарахування на заробітну плату	689 227,1	840 724,3	960 400,5	1 219 161,9
Оплата праці	564 723,1	700 741,4	824 332,0	1 016 164,8
Нарахування на оплату праці	124 504,0	139 982,9	136 068,5	202 997,1
Використання товарів і послуг	510 750,0	484 862,6	370 654,6	264 823,0
Предмети, матеріали, обладнання та інвентар	38 075,7	39 733,7	37 459,8	38 540,0
Медикаменти та перев'язувальні матеріали	249,0	332,9	371,8	1 056,9
Продукти харчування	36 159,7	41 480,3	51 937,7	31 164,7
Оплата послуг (крім комунальних)	58 810,5	88 084,7	106 562,1	139 023,6
Видатки на відрядження	880,0	993,6	774,7	522,7
Оплата комунальних послуг та енергоносіїв	78 890,4	75 063,9	70 219,2	45 738,1
Дослідження та розробки, окремі заходи по реалізації державних (регіональних) програм	297 684,7	239 173,5	103 329,3	8 776,9
Обслуговування боргових зобов'язань	823,0	17 736,1	51 143,9	35 481,4
Поточні трансферти	131 260,1	269 926,0	454 923,7	436 839,2
Субсидії та поточні трансферти підприємствам (установам, організаціям)	103 669,5	209 941,2	375 294,2	360 516,5
Поточні трансферти органам державного управління інших рівнів	27 520,9	59 912,0	79 599,9	76 305,7
Поточні трансферти урядам іноземних держав та міжнародних організацій	69,7	72,9	29,6	17,0
Соціальне забезпечення	769 658,3	725 194,5	483 587,7	76 173,7
Інші поточні видатки	4 051,3	3 195,3	4 530,3	5 833,1
Капітальні видатки	564 398,7	705 700,0	726 574,4	509 950,4
<i>питома вага капітальних видатків у загальній сумі видатків, %</i>	<i>21,1</i>	<i>23,2</i>	<i>23,8</i>	<i>20,0</i>
Придбання основного капіталу	345 659,2	487 199,8	347 823,0	335 479,2
Придбання обладнання і предметів довгострокового користування	28 203,6	38 022,6	52 596,8	31 893,4
Капітальне будівництво	59 557,5	177 759,6	58 289,7	54 293,9
Капітальний ремонт	205 692,0	239 127,0	211 830,3	223 578,9
Реконструкція та реставрація	15 225,8	30 764,9	20 901,6	25 713,1
Придбання землі та нематеріальних активів	36 980,4	1 525,7	4 204,5	0,0
Капітальні трансферти	218 739,5	218 500,1	378 751,4	174 471,1
Капітальні трансферти підприємствам (установам, організаціям)	192 327,1	192 109,8	332 881,9	154 158,1
Капітальні трансферти органам державного управління інших рівнів	22 680,3	21 796,2	40 559,2	12 918,6
Капітальні трансферти населенню	3 732,1	4 594,2	5 310,4	7 394,4
Усього	2 670 168,5	3 047 338,9	3 051 815,0	2 548 262,6

Джерело: Дані Івано-Франківської міської ради

Протягом 2020 року з бюджету Івано-Франківської міської територіальної громади фінансувались видатки на обслуговування прямого боргу Івано-Франківської міської ради та спрямовувались кошти на його погашення, а також фінансувались витрати на виконання гарантійних зобов'язань за позичальників, що отримали кредити під місцеві гарантії. Обслуговування та погашення боргових зобов'язань міської ради проводилось відповідно до укладених угод. Питома вага видатків на обслуговування боргу (оплату відсотків за запозиченнями, здійсненими до

бюджету розвитку) у видатках загального фонду бюджету громади була низькою та за результатами виконання бюджету у 2020 році становила 1,8% видатків загального фонду бюджету громади. При цьому питома вага видатків на обслуговування боргу у видатках загального фонду бюджету Івано-Франківської міської територіальної громади (без урахування реверсної дотації та надходжень всіх субвенцій, крім освітньої та медичної) становила 2% відповідно до фактичних показників, тобто не перевищувала встановлену Бюджетним кодексом України норму (10%).

Обсяг видаткової частини бюджету Івано-Франківської міської територіальної громади за результатами 2020 року становив 2 548,2 млн. грн., що на 16,5% менше за відповідний показник зведеного бюджету м. Івано-Франківська у 2019 році. Затверджений на 2020 рік план за видатками бюджету було виконано на 79%. Рівень виконання бюджету за переважною більшістю напрямів, що фінансувалися з місцевого бюджету, був невисоким. Також мало місце зменшення обсягу видатків за окремими основними напрямками. Зокрема, це стосується соціального захисту і соціальної допомоги та охорони здоров'я: обсяги видатків за зазначеними галузями значною мірою залежать від надходжень трансфертів.

Основним напрямом видатків бюджету залишається фінансування установ бюджетної сфери (освіти, охорони здоров'я, соціального захисту та соціального забезпечення, культури і мистецтва, фізичної культури і спорту), органів місцевого самоврядування, а також житлово-комунального господарства та будівництва. Структура видаткової частини бюджету за економічною класифікацією характеризувалася вищою за середню питомаю вагою капітальних видатків (20%), оскільки протягом 2020 року міська рада реалізовувала інвестиційні проекти за рахунок коштів бюджету. Питома вага захищених статей в обсязі видатків загального фонду бюджету в аналізованому періоді залишалася високою.

Протягом 2020 року з бюджету громади фінансувались видатки на обслуговування прямого боргу Івано-Франківської міської ради та спрямовувались кошти на його погашення. Обслуговування та погашення боргових зобов'язань міської ради проводилось відповідно до укладених угод. При цьому питома вага видатків на обслуговування боргу у видатках загального фонду бюджету Івано-Франківської міської територіальної громади (без урахування реверсної дотації та надходжень всіх субвенцій, крім освітньої та медичної) становила 2% відповідно до фактичних показників, тобто не перевищувала встановлені Бюджетним кодексом України норми.

3.5. Бюджет громади на 2021 рік

Бюджет Івано-Франківської міської територіальної громади на 2021 рік було затверджено 24.12.2020 р. Бюджет було розроблено відповідно до положень Конституції України, Податкового кодексу України, Бюджетного кодексу України

та інших законодавчих актів, що стосуються місцевих бюджетів та міжбюджетних відносин, Закону України «Про Державний бюджет України на 2021 рік», із врахуванням схваленого Кабінетом Міністрів України прогнозу економічного і соціального розвитку України на 2021-2023 роки.

Доходну частину бюджету Івано-Франківської міської територіальної громади на 2021 рік затверджено у обсязі 2 945,8 млн. грн., видаткову – в обсязі 3 479,3 млн. грн. Протягом поточного року до показників бюджету громади вносились зміни. З урахуванням змін, внесених у січні-березні поточного року, обсяг доходів бюджету громади було збільшено до 2 956,3 тис. грн., видатків – до 3 571,8 тис. грн. Дані щодо планових показників бюджету громади на 2021 рік (з урахуванням змін, внесених у I кварталі 2021 року) та виконання бюджету в I кварталі 2021 року наведено в таблиці (Таблиця 3.8).

Таблиця 3.8. Основні показники місцевого бюджету Івано-Франківської міської територіальної громади на 2021 рік, тис. грн.

Доходи	2020 (факт)	2021 (затверджено зі змінами)	Темпи росту, %	I кв 2021 (факт)	% виконання річного плану	% виконання плану на I кв.	Темп росту до I кв. 2020 року, %
Податкові надходження, у т. ч.:	1 844 159,7	2 243 403,1	121,6	499 114,1	22,2	96,5	112,7
• податок на доходи фізичних осіб	1 219 155,1	1 524 273,1	125,0	326 189,8	21,4	96,6	108,4
• плата за землю	128 165,0	133 000,0	103,8	33 821,8	25,4	112,1	151,2
• єдиний податок	291 454,2	348 700,0	119,6	92 870,6	26,6	92,3	119,5
Неподаткові надходження, у т. ч.:	126 047,8	94 851,3	75,3	28 404,3	29,9	140,9	89,1
• власні надходження бюджетних установ	63 151,7	42 550,3	67,4	17 373,3	40,8	163,6	106,6
Доходи від операцій з капіталом	64 158,8	19 500,0	30,4	4 467,5	22,9	181,6	59,7
Цільові фонди	4 506,3	5 500,0	122,1	956,4	17,4	79,7	97,7
Всього доходів без урахування трансфертів	2 038 872,6	2 363 254,4	115,9	532 942,3	22,6	98,5	110,3
Трансферти	597 865,2	593 073,1	99,2	128 083,2	21,6	99,2	90,0
Всього доходів	2 636 737,9	2 956 327,5	112,1	661 025,6	22,4	98,6	105,7
Всього видатків	2 548 262,6	3 571 782,5	140,2	622 619,1	17,4	52,6	100,2
в т.ч. реверсна дотація	68 801,2	64 723,8	94,1	16 181,1	25,0	100,0	94,1
Кредитування	682,5	2 611,0	382,6	-96,8	-	-	-
Дефіцит/профіцит	87 792,8	-618 066,0	-704,0	38 503,3	-	-	-

Джерело: Івано-Франківська міська рада

Основними джерелами доходної частини бюджету Івано-Франківської міської територіальної громади у 2021 році є податок та збір на доходи фізичних осіб, податок на майно (в тому числі орендна плата за землю та земельний податок з юридичних та фізичних осіб), єдиний та акцизний податки, а також трансферти. Податкові надходження бюджету громади було затверджено (з урахуванням змін) в обсязі на 21,6% більше від фактичних показників у 2020 році. Такий суттєвий приріст планується забезпечити передусім за рахунок збільшення надходжень

податку на доходи фізичних осіб (на 25% до фактичного показника надходжень податку у 2020 році). При цьому у 2020 році обсяги надходжень податку на доходи фізичних осіб до бюджету громади зросли на 9,7% до відповідного показника у 2019 році. Слід зауважити, що в I кварталі 2021 року до бюджету Івано-Франківської міської територіальної громади надійшло на 8,4% більше податку на доходи фізичних осіб, ніж у I кварталі 2020 року.

Сукупний обсяг повернення та надання кредитів з бюджету громади затверджено в сумі 2,6 млн. грн. Бюджет Івано-Франківської міської територіальної громади на 2021 рік (зі змінами) затверджено з профіцитом загального фонду обсягом 464,96 млн. грн. (напрямок використання – передача коштів до бюджету розвитку) та дефіцитом обсягом 71,1 млн. грн. (джерело покриття – залишки бюджетних коштів). Спеціальний фонд бюджету громади затверджено з профіцитом обсягом 132 млн. грн. (напрямок використання – часткове (відповідно до графіку) повернення коштів кредиту від НЕФКО та погашення випуску облігацій місцевої позики 2018 року (серії D) та з дефіцитом у сумі 1 154,68 млн. грн., джерелом покриття якого є кошти, що передаються із загального фонду, залишки бюджетних коштів та запозичення до бюджету розвитку (надходження кредитних коштів від НЕФКО на суму (в еквіваленті) 168,2 млн. грн., а також коштів від запланованого випуску облігацій місцевої позики на суму 500 млн. грн.).

Беручи до уваги обсяги надходжень податку на доходи фізичних осіб у розрахунку на 1 мешканця у попередніх бюджетних періодах, Івано-Франківська міська територіальна громада перераховує у поточному році реверсну дотацію до державного бюджету – 64,7 млн. грн. (68,8 млн. грн. у 2020 році).

Слід зазначити, що на рівень виконання плану як за доходами, так і видатками у поточному році, як і в минулому році, значною мірою впливатимуть наслідки запровадження в Україні карантинних заходів через поширення коронавірусного захворювання COVID-19. У I кварталі 2021 року вплив несприятливих макроекономічних умов унаслідок обмеження економічної діяльності через запровадження карантину на динаміку основних джерел доходної частини бюджету був помірним: у січні-березні приріст обсягу власних доходів бюджету громади (без урахування міжбюджетних трансфертів) становив 10,3% до відповідного показника у I кварталі 2020 року. До бюджету громади надійшло 532,9 млн. грн. доходів без урахування трансфертів або 98,5% уточненого плану на 3 місяці 2021 року. У подальшому на темпи росту доходів бюджету громади впливатиме динаміка відновлення економіки України та глобальної економіки, що у свою чергу буде залежати від успішності заходів із запобігання поширенню коронавірусного захворювання COVID-19.

Бюджет Івано-Франківської міської територіальної громади на 2021 рік було затверджено 24.12.2020 р. Доходну частину бюджету Івано-Франківської міської територіальної громади на 2021 рік затверджено у обсязі 2 945,8 млн. грн., видаткову – в обсязі 3 479,3 млн. грн. Протягом поточного року до показників бюджету громади вносились зміни. З урахуванням змін, внесених у січні-березні поточного року, обсяг доходів бюджету громади було збільшено до 2 956,3 тис. грн., видатків – до 3 571,8 тис. грн.

Бюджет Івано-Франківської міської територіальної громади на 2021 рік (зі змінами) затверджено з профіцитом загального фонду обсягом 464,96 млн. грн. (напрямок використання – передача коштів до бюджету розвитку) та дефіцитом обсягом 71,1 млн. грн. (джерело покриття – залишки бюджетних коштів). Спеціальний фонд бюджету громади затверджено профіцитом обсягом 132 млн. грн. (напрямок використання – часткове повернення коштів кредиту від НЕФКО та погашення випуску облігацій місцевої позики) та з дефіцитом у сумі 1 154,68 млн. грн., джерелом покриття якого є кошти, що передаються із загального фонду, залишки бюджетних коштів та запозичення до бюджету розвитку.

Основними джерелами доходної частини бюджету громади у 2021 році є податок та збір на доходи фізичних осіб, податок на майно (в тому числі орендна плата за землю та земельний податок з юридичних та фізичних осіб), єдиний та акцизний податки, а також трансферти. Податкові надходження бюджету громади було затверджено (з урахуванням змін) в обсязі на 21,6% більше від фактичних показників у 2020 році. Такий суттєвий приріст планується забезпечити передусім за рахунок збільшення надходжень податку на доходи фізичних осіб (на 25% до фактичного показника надходжень податку у 2020 році). Слід зауважити, що в I кварталі 2021 року до бюджету Івано-Франківської міської територіальної громади надійшло на 8,4% більше податку на доходи фізичних осіб, ніж у I кварталі 2020 року.

У поточному році на рівень виконання плану як за доходами, так і видатками значною мірою впливатиме динаміка відновлення економіки України та глобальної економіки, що у свою чергу буде залежати від успішності заходів із запобігання поширенню коронавірусного захворювання COVID-19. У I кварталі 2021 року вплив негативних чинників на динаміку основних джерел доходної частини бюджету громади був помірним: доходна частина без урахування трансфертів зросла на 10,3%, рівень виконання плану на квартал становив 98,5%.

4. Боргові зобов'язання громади

4.1. Боргова історія

Боргова політика Івано-Франківської міської влади визначається потребою в залученні додаткового фінансування для реалізації проєктів з відновлення міської інфраструктури. Івано-Франківськ має позитивну кредитну історію. Зобов'язання за запозиченнями, залученими міською радою, виконувалися відповідно до укладених угод у повному обсязі. Протягом 2020 року обсяг прямого боргу міської ради зменшився, проте очікується суттєве його зростання у найближчій перспективі. Станом на 01.01.2021 р. прямі боргові зобов'язання громади склалися з кредитів, залучених від міжнародних фінансових організацій на впровадження інфраструктурних проєктів, заборгованості за середньостроковими позичками, залученими з єдиного казначейського рахунку у попередніх бюджетних періодах, та запозиченням, здійсненим у 2018 році у формі облігацій внутрішньої місцевої позики. Сукупний обсяг прямого боргу становив 222,4 млн. грн., обсяг гарантованого боргу – 474,5 млн. грн. (гривневий еквівалент), пряме та консолідоване боргове навантаження перебувало на помірному рівні.

4.2. Консолідований борг

Прямі боргові зобов'язання

У 2016 році Івано-Франківською міською радою було прийнято рішення про залучення кредиту від НЕФКО для фінансування інвестиційного проєкту **«Підвищення енергоефективності об'єктів бюджетної сфери міста Івано-Франківськ»**. Обсяг кредиту – 1 млн. євро зі співфінансуванням проєкту за рахунок коштів бюджету міста у сумі 80 тис. євро, зі сплатою відсотків у розмірі 6-ти місячного EURIBOR плюс маржа 6,25% річних, остаточний термін погашення – листопад 2025 року. Одночасно було заплановано отримання гранту в розмірі 470 тис. євро від Фонду Східноєвропейського партнерства з енергоефективності та довкілля (фонд Е5Р), шляхом укладання договору гранту з НЕФКО. Станом на 01.01.2021 р. було отримано 917,12 тис. євро коштів запозичення, погашено – 232,33 тис. євро, залишок боргу – 684,79 тис. євро (20,89 млн. грн. у гривневому еквіваленті за курсом НБУ на дату складання звітності).

У 2017 році Івано-Франківською міською радою було прийнято рішення про залучення другого кредиту від НЕФКО для фінансування інвестиційного проєкту **«Підвищення енергоефективності об'єктів бюджетної сфери міста Івано-Франківськ»** обсягом 4 млн. євро зі сплатою відсотків у розмірі 6-ти місячного EURIBOR плюс маржа 6,25% річних, остаточний термін погашення – листопад 2026 року. Станом на 01.01.2021 р. було отримано 3 277,6 тис. євро коштів запозичення, погашення не здійснювалось, залишок боргу – 3 277,6 тис. євро (101,5 млн. грн. у гривневому еквіваленті за курсом НБУ на дату складання звітності).

У вересні 2018 року Івано-Франківська міська рада здійснила успішне розміщення випуску облігацій внутрішньої місцевої позики обсягом 300 млн. грн. Облігації було розміщено трьома серіями:

- серія «В» – обсяг 100 млн. грн., терміном обігу до 11.09.2019 р.
- серія «С» – обсяг 100 млн. грн., терміном обігу до 09.09.2020 р.
- серія «D» – обсяг 100 млн. грн., терміном обігу до 28.06.2021 р.

Відсоткова ставка за усіма серіями – 17,5% річних, виплата відсотків раз у квартал. У вересні 2019 року Івано-Франківська міська рада відповідно до параметрів емісії здійснила погашення облігацій серії «В», у вересні 2020 року – погашення облігацій серії «С».

Протягом 2020 року позичок з єдиного казначейського рахунку до бюджету громади не залучалось. Разом з тим, залишок непогашених середньострокових позик станом на 01.01.2021 р. становив 66 253,5 тис. грн. та включав непогашений залишок за середньостроковими позиками, залученими у попередніх бюджетних періодах з єдиного казначейського рахунку в зв'язку з невиконанням плану за доходами загального фонду, що враховуються при визначенні обсягів міжбюджетних трансфертів. Відповідно до Бюджетного кодексу України (п.21 прикінцевих та перехідних положень) погашення заборгованості за середньостроковими позиками перед державним бюджетом, яка знаходиться на обліку в центральному органі виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері казначейського обслуговування бюджетних коштів, не здійснюється до законодавчого врегулювання цього питання.

Обсяг прямого боргу Івано-Франківської міської ради станом на 01.01.2021 р. становив 222,4 млн. грн. (без урахування середньострокових позик, залучених у попередні бюджетні періоди з єдиного казначейського рахунку). Пряме боргове навантаження перебувало на помірному рівні – співвідношення обсягу прямого боргу до фактичного у 2020 році обсягу доходів бюджету громади без урахування трансфертів становило 10,9%.

Прострочена бюджетна кредиторська заборгованість

Прострочена кредиторська заборгованість за загальним фондом бюджету Івано-Франківської міської територіальної громади станом на 01.01.2021 р. становила 60,33 млн. грн. За спеціальним фондом прострочена кредиторська заборгованість відсутня.

Умовні зобов'язання (гарантії) Івано-Франківської міської ради

Станом на 01.01.2021 р. загальний обсяг гарантованого міською радою боргу становив (у гривневому еквіваленті за курсом НБУ на дату складання звітності) 474,5 млн. грн. Івано-Франківська міська рада підтримала участь та надала відповідні гарантії **КП «Івано-Франківськводокотехпром»** у реалізації спільного з МБРР інвестиційного проєкту в сумі 10,8 млн. дол. США, **ДМП «Івано-Франківськтеплокомуненерго»** у реалізації спільного з НЕФКО інвестиційного проєкту в сумі 0,4 млн. євро та спільного з ЄБРР проєкту в сумі 7,2 млн. євро, а також **КП «Електроавтотранс»** у реалізації спільного з ЄБРР проєкту «Оновлення тролейбусного парку міста Івано-Франківськ» у сумі 8 млн. євро.

За наданою інформацією, **ДМП «Івано-Франківськтеплокомуненерго»** у 2015 році розпочало реалізацію **проєкту «Реконструкція та модернізація системи теплопостачання в районі вулиць Довга – Карпатська м. Івано-Франківська»** в рамках Програми «Демо-Україна ДН» за сприяння Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України у співробітництві з Північною екологічною фінансовою корпорацією НЕФКО та Шведським агентством міжнародного розвитку (SIDA) на умовах надання кредиту обсягом 400 тис. євро зі сплатою 6% річних та датою погашення 20.06.2021 р. та гранту у розмірі 300 тис. грн. Гарантом виконання кредитних зобов'язань виступила Івано-Франківська міська рада. З початку дії місцевої гарантії було вибрано 387,7 тис. євро коштів позики, фактичне погашення становило 309,43 тис. євро. Обсяг непогашеного залишку за кредитом станом на 01.01.2021 р. становив 78,25 тис. євро (2,7 млн. грн. у гривневому еквіваленті за курсом НБУ на дату складання звітності).

Крім того, **ДМП «Івано-Франківськтеплокомуненерго»** бере участь у **проєкті «Реконструкція та модернізація системи теплопостачання міста Івано-Франківськ»**. Згідно з проєктом заплановано отримати кредит від Європейського банку реконструкції та розвитку в обсязі 7,2 млн. євро та грантові кошти Шведського агентства міжнародного розвитку (SIDA) – 3,6 млн. грн. із кінцевим терміном погашення у 2025 році. Гарантом виконання кредитних зобов'язань виступила Івано-Франківська міська рада. З початку дії місцевої гарантії було вибрано 2 413,6 тис. євро коштів позики, фактичне погашення становило 549,39 тис. євро. Обсяг заборгованості за кредитом станом на 01.01.2021 р. (із урахуванням погашення) становив 1 864,20 тис. євро (64,76 млн. грн. у гривневому еквіваленті за курсом НБУ на дату складання звітності).

КП «Івано-Франківськводокотехпром» бере участь у проєкті «Розвиток міської інфраструктури» із залученням позики у Міжнародному банку реконструкції та розвитку (Світовий банк) та гранту Шведського агентства міжнародного розвитку (SIDA). Відповідно до умов кредитного договору та додаткових угод до нього загальний обсяг фінансування в рамках реалізації проєкту було встановлено на рівні 10,8 млн. дол. США із графіком погашення двічі на рік – 15 квітня та 15 жовтня, що триватиме протягом 2013-2027 рр. Гарантом виконання кредитних зобов'язань виступила Івано-Франківська міська рада. Обсяг отриманих кредитних коштів для фінансування заходів проєкту складав 10,8 млн. дол. США, фактичне погашення становило 2,98 млн. дол. США. Обсяг заборгованості за кредитом

станом на 01.01.2021 р. (із урахуванням погашення) становив 7,84 млн. дол. США (221,73 млн. грн. у гривневому еквіваленті за курсом НБУ на дату складання звітності).

КП «Електроавтотранс» бере участь у проєкті «Оновлення тролейбусного парку міста Івано-Франківськ» із залученням кредиту від ЄБРР під гарантію міської ради в сумі 8 млн. євро, строком на 13 років. Станом на 01.01.2021 р. вибрано 5 333,9 тис. євро коштів кредиту, термін погашення ще не настав. Обсяг заборгованості за кредитом станом на 01.01.2021 р. становив 5 333,9 тис. євро (185,3 млн. грн. у гривневому еквіваленті за курсом НБУ на дату складання звітності).

Сукупний обсяг гарантованого міською радою боргу за отриманими КП «Івано-Франківськводокотехпром», ДМП «Івано-Франківськтеплокомуненерго» та КП «Електроавтотранс» кредитними коштами від міжнародних фінансових організацій станом на 01.01.2021 р. становив 474,5 млн. грн. (у гривневому еквіваленті станом на дату складання звітності). Міська рада щорічно планує витрати на виконання зобов'язань у разі настання гарантійного випадку. Протягом усього строку дії наданих місцевих гарантій сукупний обсяг платежів з бюджету громади з виконання гарантійних зобов'язань за позичальників (за кредитами, залученими ДМП «Івано-Франківськтеплокомуненерго») становив 326,46 тис. євро (8 787,5 тис. грн. в еквіваленті).

Консолідований борг

Станом на 01.01.2021 р. консолідований борг Івано-Франківської міської ради складав 757,25 млн. грн. (без урахування простроченої кредиторської заборгованості комунальних підприємств та середньострокових позик, залучених у попередні бюджетні періоди з єдиного казначейського рахунку), у тому числі:

- 222,42 млн. грн. – прямий борг Івано-Франківської міської ради (без урахування середньострокових позик, залучених у попередні бюджетні періоди з єдиного казначейського рахунку);
- 60,33 млн. грн. – прострочена кредиторська заборгованість бюджетних установ;
- 474,51 млн. грн. – гарантований міською радою борг (у гривневому еквіваленті станом на дату складання звітності) за отриманими КП «Івано-Франківськводокотехпром», ДМП «Івано-Франківськтеплокомуненерго» та КП «Електроавтотранс» кредитними коштами від міжнародних фінансових організацій.

Співвідношення обсягу консолідованого боргу до фактичного у 2020 році обсягу доходної частини консолідованого бюджету громади без урахування трансфертів становило 37,1%, що відповідало помірному рівню. Зважаючи на волатильність протягом окремих попередніх періодів курсу гривні до основних світових валют, чутливість бюджету громади до валютних ризиків через значний обсяг місцевих

гарантій, наданих за кредитами міжнародних фінансових організацій, номінованих в іноземній валюті, залишається суттєвою. Частково зменшують ризики довгостроковий період погашення основної суми боргу за угодами про субкредитування та відсутність пікових навантажень.

4.3. Перспективи залучення коштів у майбутньому

На даний час міською владою ведеться робота щодо залучення кредитних та грантових ресурсів для реалізації спільних проєктів з міжнародними фінансовими організаціями, а також планується розміщення нового випуску облігацій внутрішньої місцевої позики обсягом 500 млн. грн. (облігації серій E, F, G, H та I). Відповідно очікується, що боргове навантаження зросте до високого рівня.

Висновок

За результатами аналізу кредитний рейтинг Івано-Франківської міської територіальної громади підтверджено на рівні **uaBBB+**, прогноз «стабільний».

Голова рейтингового комітету

М. Б. Проценко

Начальник відділу рейтингів небанківських установ

О. К. Самойлова

Додатки

Додаток до рейтингового звіту № 1

Динаміка агрегованих бюджетних показників Івано-Франківської міської територіальної громади у форматі бюджетного балансу, тис. грн.

ПОКАЗНИК	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Податкові надходження	578 344,6	866 188,0	1 175 164,5	1 409 126,1	1 687 271,4	1 844 159,7
Платежі, штрафи та інші операційні надходження	98 813,4	112 077,6	162 075,1	181 042,0	202 578,3	130 548,5
Отримані трансферти на здійснення поточних видатків	756 271,6	934 968,1	1 269 888,8	1 249 509,5	1 006 168,2	520 372,7
Операційні надходження всього	1 433 429,7	1 913 233,7	2 607 128,3	2 839 677,5	2 896 017,9	2 495 080,9
Поточні видатки на заробітну плату, використання товарів та послуг та інші поточні видатки	712 498,9	807 188,8	1 204 028,4	1 328 782,2	1 335 585,4	1 489 817,9
Поточні трансферти та соціальне забезпечення	439 187,0	659 186,4	900 918,4	995 120,5	938 511,4	513 012,9
Операційні видатки всього	1 151 685,9	1 466 375,2	2 104 946,8	2 323 902,8	2 274 096,7	2 002 830,9
Операційний баланс	281 743,8	446 858,6	502 181,5	515 774,8	621 921,2	492 250,0
Фінансовий дохід	8,8	5 919,9	5 512,2	3,5	990,0	5,6
Виплата доходу за зобов'язаннями, обслуговування боргу	59,2	249,1	823,0	17 736,1	51 143,9	35 481,4
Фінансовий баланс	-50,4	5 670,8	4 689,3	-17 732,6	-50 153,9	-35 475,8
Поточний баланс	281 693,4	452 529,3	506 870,7	498 042,2	571 767,3	456 774,2
Капітальні надходження	26 315,5	20 129,3	25 029,8	42 833,8	37 459,6	64 158,8
Субсидії та трансферти на здійснення капітальних видатків	0,0	0,0	1 349,8	0,0	6 872,0	77 492,6
Капітальні надходження всього	26 315,5	20 129,3	26 379,6	42 833,8	44 331,6	141 651,4
Придбання основного капіталу	186 272,0	280 855,1	345 659,2	487 199,8	347 823,0	335 479,2
Капітальні трансферти	90 217,7	135 353,9	218 739,5	218 500,1	378 751,4	174 471,1
Капітальні видатки всього	276 489,8	416 209,0	564 398,7	705 700,0	726 574,4	509 950,4
Капітальний баланс	-250 174,2	-396 079,7	-538 019,1	-662 866,2	-682 242,8	-368 299,0
Баланс після капітальних видатків	31 519,2	56 449,6	-31 148,4	-164 824,1	-110 475,5	88 475,2
Кредитування з врахуванням повернення	-414,3	-33,1	-49,0	7 766,3	420,4	682,5
Профіцит/дефіцит	31 933,4	56 482,7	-31 099,4	-172 590,3	-110 895,9	87 792,8
Фінансування	-31 933,4	-56 482,7	31 099,4	172 590,3	110 895,9	-87 792,8
БАЛАНС	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Джерело: Фінансове управління Івано-Франківської міської ради, розрахунки «Кредит-Рейтинг»

Додаток до рейтингового звіту № 2

Динаміка основних джерел фінансування бюджету Івано-Франківської міської територіальної громади, тис. грн.

ПОКАЗНИК	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Профіцит/дефіцит	31 933,4	56 482,7	-31 099,4	-172 590,3	-110 895,9	87 792,8
Фінансування	-31 933,4	-56 482,7	31 099,4	172 590,3	110 895,9	-87 792,8
Зміни залишків	-33 328,1	-53 339,6	21 737,5	-132 168,2	190 203,7	-71 031,5
залишок на початок року	52 476,1	85 804,1	139 143,7	117 406,2	249 574,4	59 370,7
залишок на кінець року	85 804,1	139 143,7	117 406,2	249 574,4	59 370,7	130 402,2
Фінансування за рахунок казначейського рахунку	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Залучення	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Погашення	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Зміни обсягів депозитів та цінних паперів, що використовуються для управління ліквідністю	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Повернення коштів з депозитів або пред'явлення цінних паперів	0,0	40 000,0	78 230,0	0,0	30 000,0	0,0
Розміщення коштів на депозитах або придбання цінних паперів	0,0	-40 000,0	-78 230,0	0,0	-30 000,0	0,0
Фінансування за борговими операціями	2 251,9	-800,0	10 982,9	305 534,8	-78 359,1	-18 715,6
Запозичення	3 600,0	400,0	12 147,9	306 568,1	24 918,9	85 793,4
Погашення	-1 348,1	-1 200,0	-1 165,0	-1 033,3	-103 278,0	-104 509,0
Інші розрахунки	-857,3	-2 343,1	-1 621,0	-776,3	-948,7	1 954,3
кошти, що передаються до бюджету розвитку	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
БАЛАНС	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Джерело: Фінансове управління Івано-Франківської міської ради, розрахунки «Кредит-Рейтинг»

Додаток до рейтингового звіту № 3

Основні показники виконання доходної частини загального фонду бюджету Івано-Франківської міської територіальної громади, тис. грн.

Показник	2018 (виконано)	2019 (виконано)	2020 (план)	2020 (виконано)	% виконання річного плану	Темп росту за ост. період, %
Податок та збір на доходи фізичних осіб	911 312,8	1 111 426,4	1 567 705,8	1 219 155,1	77,8	109,7
Податок на прибуток підприємств комунальної власності	1 725,5	887,6	1 000,0	1 161,3	116,1	130,8
Рентна плата	3,7	4,0	0,0	41,1	-	1 023,9
Акцизний податок	128 130,9	131 361,6	160 403,3	146 474,0	91,3	111,5
Податок на нерухоме майно (за виключенням податку та орендної плати за землю, транспортного податку)	34 137,3	44 823,9	57 225,3	54 164,9	94,7	120,8
Податок та орендна плата за землю з юридичних та фізичних осіб	109 234,7	116 407,9	134 981,0	128 165,0	95,0	110,1
Транспортний податок	2 013,0	2 275,0	2 450,0	1 462,6	59,7	64,3
Єдиний податок	221 300,5	277 398,2	343 412,4	291 454,2	84,9	105,1
Місцеві податки й збори, крім єдиного податку та податків на нерухоме майно	1 135,0	2 484,6	3 291,8	1 974,7	60,0	79,5
Плата за надання адміністративних послуг	48 755,5	33 129,1	25 497,7	18 575,0	72,8	56,1
Державне мито	693,4	972,5	1 101,3	771,3	70,0	79,3
Відсотки банків за користування тимчасово вільними бюджетними коштами	0,0	985,5	0,0	0,0	-	0,0
Плата за оренду цілісних майнових комплексів	14 640,0	16 020,1	15 578,0	15 332,6	98,4	95,7
Інші надходження загального фонду	9 039,7	8 217,2	10 718,6	9 803,6	91,5	119,3
Разом загальний фонд	1 482 121,9	1 746 393,4	2 323 365,2	1 888 535,3	81,3	108,1
Трансферти	1 229 855,8	991 289,6	584 980,3	580 448,0	99,2	58,6
питома вага трансфертів в загальній сумі доходів, %	45,3	36,2	20,1	23,5	116,9	64,9
Усього загальний фонд	2 711 977,7	2 737 683,0	2 908 345,5	2 468 983,4	84,9	90,2

Джерело: Фінансове управління Івано-Франківської міської ради

Додаток до рейтингового звіту № 4

Основні показники виконання доходної частини спеціального фонду бюджету Івано-Франківської міської територіальної громади, тис. грн.

Найменування показника	2018 (виконано)	2019 (виконано)	2020 (план)	2020 (виконано)	% виконання річного плану	Темп росту за ост. період, %
Податки на власність	10,2	98,5	0,0	7,6	-	7,8
Надходження коштів від відшкодування втрат сільськогосподарського і лісогосподарського виробництва	39,4	74,9	230,1	306,3	133,1	408,9
Екологічний податок	119,9	103,7	150,0	99,1	66,1	95,6
Інші неподаткові надходження	66,0	0,0	15,0	-113,1	-754,1	-
Доходи бюджету розвитку, у тому числі:	72 294,4	78 336,7	79 800,6	82 378,1	103,2	105,2
- надходження коштів від приватизації майна	25 084,1	10 887,2	46 300,0	46 107,5	99,6	423,5
- надходження коштів від продажу землі	17 736,4	26 553,7	13 869,1	18 045,1	130,1	68,0
- надходження коштів пайової участі у розвитку інфраструктури населеного пункту	29 473,9	40 895,7	19 631,5	18 225,4	92,8	44,6
Відсотки за користування довгостроковим кредитом, що надається з місцевих бюджетів молодим сім'ям та одиноким молодим громадянам на будівництво (реконструкцію) та придбання житла	1,4	2,1	2,0	1,2	61,9	60,0
Збір за забруднення навколишнього природного середовища	0,0	0,1	0,0	0,0	-	0,0
Власні надходження бюджетних організацій	73 756,0	98 174,6	53 239,3	63 151,7	118,6	64,3
Цільові фонди	4 596,2	5 115,3	4 626,0	4 506,3	97,4	88,1
Разом спеціальний фонд	150 883,5	181 905,8	138 063,0	150 337,3	108,9	82,6
Трансферти	19 653,7	21 750,7	21 566,0	17 417,2	80,8	80,1
Усього спеціальний фонд (із трансфертами)	170 537,1	203 656,5	159 629,0	167 754,5	105,1	82,4

Джерело: Фінансове управління Івано-Франківської міської ради

Додаток до рейтингового звіту № 5

Основні показники соціально-економічного розвитку м. Івано-Франківська

Назва показника	2016	2017	2018	2019	2020	Темп росту за ост. період, %
Чисельність наявного населення, тис. осіб (станом на кінець звітного періоду), тис. осіб	254,5	257,5	260,6	263,4	264,6	100,5
Середньооблікова чисельність штатних працівників*, тис. осіб	69,8	71,3	73,1	74,3	73,5	98,9
Середньомісячна заробітна плата*, грн.	4 371,0	6 205,0	7 687,0	9 030,2	9 911,9	109,8
Заборгованість з виплати заробітної плати, млн. грн. (станом на кінець звітного періоду)	4,8	17,0	16,1	27,3	28,9	105,7
Обсяг реалізації продукції у відпускних цінах, млн. грн.	10 343,6	10 919,1	13 648,5	11 768,7	11 334,1	96,3
Прямі іноземні інвестиції, млн. доларів США (станом на кінець звітного періоду)	456,3	494,5	491,7	343,4	н/д	н/д
Зовнішньоторговельний товарооборот, млн. доларів США	571,5	485,2	468,5	536,1	514,4	96,0
Капітальні інвестиції, млн. грн.	2 626,4	2 803,1	3 364,8	4 057,5	2 702,2	66,6
Введено в експлуатацію житла, тис. кв. м	124,7	243,2	89,5	341,3	168,7	49,4
Обсяг виконаних будівельних робіт, млн. грн.	1 037,8	1 289,5	2 124,7	2 357,9	2 181,7	92,5
Обсяг роздрібного товарообігу, млн. грн.	6 423,8	6 072,4	7 824,4	9 499,7	10 422,1	109,7

* розраховано агентством «Кредит-Рейтинг» на підставі показників Головного управління статистики в Івано-Франківській області, що надаються окремо за кожний квартал

Джерело: Виконавчий комітет Івано-Франківської міської ради, Головне управління статистики в Івано-Франківській області